

VAN KINDEREN EN HONDJES

door Cora C.G.

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

VAN KINDEREN EN HONDJES

DOOR

CORA C. G.

BEKROOND DOOR DE NEDERLANDSCHE
:: ZONDAGSSCHOOL-VEREENIGING ::

TWEEDE DRUK

Ter gelegenheid van het 50-jarig
:: bestaan van Bethanië ::

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

Het was een vroolijk gezelschap dat de jonggeborenen bezocht. blz. 5

HOOFDSTUK I.

Dat ze komen en waar ze blijven.

Het was op een Zaterdagmorgen, een paar weken voor het Paaschfeest, dat de kinderen van dokter Ten Hagen de huiskamer kwamen binnenstormen met het groote nieuws, dat Bello in haar mand vier jonge hondjes had.

„Moeder, juist vier,” zei Bert, de oudste, „is dat niet leuk? Net voor ons ieder één!”

„O, mama, kom u toch eens zien,” vleide kleine Liesje; „het zijn zulke snoesjes!”

Mevrouw Ten Hagen, die juist bezig was voor het ontbijt te zorgen, schonk haastig nog wat kokend water in den trekpote en ging toen met haar kinderen de gang door naar de bijkeuken, waar Bello met haar viertal verblijf hield.

Wat was het een vroolijk gezelschap, dat de jonggeborenen bezocht. De kinderen dansten van plezier over de pas gedane ontdekking en verheugden zich in 't vooruitzicht, nu vijf speelmakkertjes te hebben in plaats van één.

„Twee zijn er net als Bello, moeder,” lei Steven uit, „pikzwart, en ziet u die eens, wat een grappige witte vlek zit daar net boven zijn oog.”

„Moeder, voel u toch eens, wat een zacht velletje,” zei broer en hij streelde voorzichtig de glanzende huid van een der kleintjes.

„Hmm — hmm” liet Bello zich nu hooren en lichtte den kop op, om broer aan te zien, alsof zij wilde zeggen: „Je waagt het niet mijn kleintjes iets te doen, versta-je?”

„Neen, broer, niet doen,” waarschuwde moeder. „Jullie moet ze niet aanraken nu, want uit angst, dat hun kwaad gedaan kan worden, zijn honden wel eens kwaadaardig, als ze jongen hebben.”

Bello liet nog even de tanden zien, ten teeken dat men de kleine diertjes niet ongestraft te na mocht komen, maar begon toen met haar staartje te slaan, om de bedreiging weer wat te verzachten, daar geen der kinderen meer een hand naar de kleintjes uitstreckte.

„Kom jongens, — nu naar binnen; papa mag niet op het ontbijt wachten. Straks mag je weer naar de hondjes gaan zien, maar nu gaan we ontbijten.”

Het was een druk en opgewekt troepje, dat dien morgen aan de ontbijttafel zat bij dokter Ten Hagen; als papa al eens afdwaalde met zijn gedachten naar de zieken, die dezen dag

weer op hem wachtten, dan werd hij spoedig weer in de groote gebeurtenis betrokken door de vragen en uitroepen zijner kinderen.

Opeens kwam Liesje, nadat zij een poosje zwijgend naar de reepjes brood op haar bord had zitten kijken, met de opmerking voor den dag: „Ik wou eigenlijk, dat ik maar een zusje gekregen had inplaats van vier hondjes.” — Het kleine meisje gevoelde zich wel eens wat eenzaam tusschen haar drukke, wilde broers, die nooit lust hadden, om met haar poppen te spelen en die zich wel eens lieten ontvallen, als het spel der jongens Liesje wat al te wild toeging: „Och, jij bent ook maar een meisje!”

Het schaterend gelach van Bert en Steven deed papa waarschuwen, dat zij niet zoo druk mochten zijn aan tafel; doch heel lang duurde het niet, of het gesprek was weer in vollen gang.

„Maar kinderen,” zei mama, „je begrijpt toch wel, dat we al die honden niet kunnen houden. Dat gaat toch niet! — Eéntje, dat mag misschien wel, als papa er niet tegen heeft, maar de anderen moeten weg.”

„Weg, mama, — waar moeten ze dan naar toe?” vroeg Steven teleurgesteld, en een weinig verontwaardigd liet hij er op volgen: „U bedoelt toch niet, dat ze verdronken moeten worden?”

„Neen jongen, dat meen ik niet; we zullen zien, dat we een goed tehuis voor hen vinden.

Er zijn wel menschen misschien, die graag een hondje willen hebben, maar vooreerst kunnen wij ze hier houden. Vertel er straks maar eens van op school, het zou wel kunnen zijn, dat andere kinderen er graag eentje willen hebben."

Toen Bert en Steven een half uur later met hun boekentasch op den rug den weg naar school insloegen, waren ze bijna afgunstig op broer en Liesje, die den heelen morgen bij de jonge hondjes konden blijven, daar zij nog niet naar school gingen.

Het duurde niet lang, of andere jongens voegden zich bij hen en de komst der kleine viervoertertjes werd druk en luide besproken.

"Kom, jongens," zei Gijs de Winter ten laatste op onverschilligen toon, „wat maak jullie een drukte over die honden! Gooi ze in 't water, dan ben je ze kwijt! Dat doen wij ook altijd;" en hij lachte hard en ruw.

Steven keek Gijs met een woedenden blik aan, maar keurde hem geen antwoord waard; bovendien was hij een beetje bang voor Gijs, zooals de meeste kleinere jongens. Maar allen waren het hierover eens, dat Gijs een akelige, valsche jongen was, en ook zij, die niet bang voor hem waren, lieten hem maar liefst links liggen.

"Ieder kan doen wat hij wil," zei Bert beslist, „maar wij verdrinken ze niet," en hij stak

beide handen in de broekzakken en begon een deuntje te fluiten.

Dáár klonk de schoolbel, die voorloopig een eind maakte aan al de besprekingen; maar al mocht er niet meer gepraat worden, — de gedachten van de jongens Ten Hagen werden onder de les nog meermalen door de kleine zwartkopjes van hun werk afgetrokken.

Broer en Liesje waren dien eersten morgen haast niet van Bello's mand weg te krijgen. Het was ook zoo'n alleraardigst gezicht, die mollige, beweeglijke lichaampjes op en over elkaar te zien buitelen, de mooie glanzige velletjes in voortdurende golving. En dan die goeie Bello, die maar met zich liet sollen; ze keek met haar goedge, trouwe oogen naar de onbeholpen bewegingen van het jonge goedje en liet het toe, dat ze soms allemaal gelijk boven op haar klauterden. Wat was het aardig!

Toen eenige dagen later de kleine diertjes konden zien en zij begonnen eerst den naasten omtrek van de mand te verkennen en daarna al snuffelende op verdere onderzoekingstochten uit te gaan, toen was de pret nog veel grooter.

Ze trippelden zoo aardig door de keuken en in den tuin en zelfs waren ze soms zoo brutaal, de kinderen na te loopen in huis en de kamers binnen te sluipen, als ze daartoe de kans schoon zagen. Maar dat wilde mama

niet toestaan. Terwijl ze nog zoo heel klein waren, moesten ze in de bijkeuken of buiten blijven; daar was ruimte in overvloed en daar konden ze niet zoo heel veel bederven.

„Wel jongens,” zei papa op een goeden morgen, „heb jullie al menschen gevonden die een hondje willen hebben? Als ze eenige weken oud zijn, dan kunnen ze wel voor zichzelf zorgen en dan moeten ze maar weg.”

„Piet van den molen wou er zoo graag een hebben, pa,” antwoordde Bert, „maar hij mag geen hond houden, zegt zijn moeder. We hebben het haast aan alle jongens gevraagd, maar sommigen hebben al een hond en anderen mogen er geen hebben. Jan Verweilen zijn moe zei, dat zeven kinderen al drukte genoeg maken en zij er niet nog een hond bij begeert.”

„Hé,” kwam nu Steven hoopvol tusschenbeide, „als we eens aan den ouden mijnheer Stanger vroegen, of die er niet eentje van wil hebben. Dáár zijn geen kinderen en mijnheer is ook altijd zoo vriendelijk tegen Bello. Zeker houdt hij wel van honden. Mogen we 't eens gaan vragen, moeder?”

„Dat 's goed,” stemde mama toe, „vanmiddag dan, als jullie uit school komt.”

Zooals het afgesproken was, stapten Bert en Steven na schooltijd het breede tuinhek binnen van de villa, die de oude heer en

mevrouw Stanger bewoonden. De jongens kenden beiden, daar de bewoners van „Welgelegen” en dokter en mevrouw Ten Hagen elkander meermalen bezochten; maar om zoo met z'n tweetjes daar een bezoek te gaan brengen, dat was toch nog weer iets anders, dan mijnheer en mevrouw bij moeder aan te treffen en even goedendag te zeggen. Bovendien, de onzekerheid, of het verzoek wel goed zou worden opgenomen en meer nog, of het zou worden ingewilligd, deed hun hart wat sneller kloppen dan gewoonlijk.

Maar 't waren een paar ferme Hollandsche jongens, die Bert en Steven ten Hagen, en toen ze eenmaal binnengelaten waren en over de eerste verlegenheid heen kwamen, bepleitten ze met zooveel warmte de zaak van hun kleine beschermelingen, dat mevrouw Stanger lachend beloofde, eens naar het viertal te komen kijken, om er eentje van uit te zoeken.

„Ziezoo, dat is klaar met één,” zei Bert met een verlicht hart, toen hij met zijn broertje weer den weg naar huis insloeg. „Bij menschen zonder kinderen moet je zijn,” voegde hij er heel wijs aan toe, gedachtig aan de verklaring van Jan Verweilen zijn moeder.

„Nou,” ging Steven hierop in, „als we dan ook eens vroegen aan juffrouw Wolthers; die

woont maar heel alleen, die wil er misschien wel graag een hebben.”

„Laten we 't dan eerst aan moeder vragen, of het goed is, dat we daar heen gaan; we kennen juffrouw Wolthers niet.”

„Wel, waarom zou moeder 't niet goed vinden? We zijn er nu toch op uit. Ik wou dat we er twee kwijt waren, als we thuis kwamen, wat zou dat mooi zijn! Nu, wat vind je? Ze zit juist voor 't raam; laten we 't maar eens probeeren.”

Opnieuw belden Bert en Steven aan, nu bij juffrouw Wolthers, en in stilte koesterden zij de hoop, dat zij hier even gelukkig zouden zijn als bij mijnheer en mevrouw Stanger.

„Dag jongeheer,” werd Bert, die 't woord voerde, begroet door de oude werkster, die de deur opendeed. — „Ik zal 't eens vragen aan de juffrouw, maar kom der maar even in. — Een jong hondje? — Nou, 'k ben der bang voor, hoor; de juffrouw hêt niet veel met beesten op. — Maar 'k zal 't ereis vragen.”

De oude vrouw sloeg een punt van haar boezelaar schuins omhoog en stopte die bij den boord in, zoodat de schoone onderkant het morsige bovendee! bedekte; de muts schoof zij nog even terecht en tikte toen behoedzaam aan de deur der voorkamer, die zij na een

oogenblik wachtens op één voor de jongens onhoorbaar teeken opende.

Geheimzinnig gefluister in de kamer en in de gang.

„'t Duurt lang,” zei Bert, „ze doet het zeker niet.”

„Je hadt het niet aan de werkster moeten zeggen,” meende Steven; „had maar gevraagd, of we de juffrouw even mochten spreken, dat was misschien beter geweest.”

„Maar ik ken de juffrouw net zoo min als de werkster, dus . . .” Daar ging de deur open en kwam de oude vrouw weer terug.

„De kompelement van de juffrouw en as-dat ze der geen zinnigheid an heeft. De juffrouw houdt niet van die jonge beesten; ze maken der boel maar kapot en vuil en je moest de kompelement maar doen aan je moeder.”

De oude vrouw zag de teleurgestelde uitdrukking op de gezichten der beide jongens en vroeg belangstellend: „Zijn 't lieve beesies? — Hoe oud benne ze?”

„Nou, óf ze lief zijn,” gaf Bert ten antwoord, „twee heelemaal zwart en twee zwart met witte vlekken en net zoo glad en glanzig.”

„Ze zijn haast drie weken,” voegde Steven er nog bij, „maar we mogen ze houden tot ze vier weken zijn, en één komt er bij mijnheer Stanger.”

Dat was toch een troost, dat ze voor één

een plaats hadden; maar de teleurstelling, dat juffrouw Wolthers niet van hun aanbod had willen weten, verminderde wel een weinig de vreugde over den goeden uitslag van hun bezoek op „Welgelegen.”

Toen Bert en Steven nauwelijks de voordeur binnen waren, kwamen broer en Liesje hun al tegensnellen.

„Tante Klara komt, Zaterdag al, en ze blijft de heele Paaschvacantie.” — Dit was het heerlijke bericht, dat zij zich haastten, hun broertjes mee te deelen.

Tante Klara, papa's jongste zuster, die zoo heerlijk met hen spelen kon, en altijd zulke mooie geschiedenissen wist te vertellen, zou een heele week bij hen logeeren! Dat was nog eens heerlijk! Wat zouden ze een prettige vakantie hebben!

Bert nam al dadelijk het besluit, om den eersten dag den besten al zijn vacantiework te maken, dan was hij vrij, als tante er was.

„Wat zal tante Klara mijn keukentje mooi vinden, mama, dat ik van St. Nikolaas gekregen heb,” zei Liesje met haar vriendelijk stemmetje. „Dat heeft tante nog nooit gezien, en mogen we dan eens echte koekjes bakken op het fornuisje, ja mama?”

„En wat zal tante de hondjes lief vinden, mama,” viel nu broer in, nog vóór moeder Liesje had kunnen antwoorden.

„O, misschien wil tante Klara er ook wel een hebben,” verzon Steven. „Dat we dáár niet eerder aan gedacht hebben!”

Nu kwam het verhaal van hun bezoek op „Welgelegen” en ook bij juffrouw Wolthers, en ten slotte waren allen het er over eens dat tante Klara zeker ook wel gaarne een hondje zou willen hebben.

Waarschijnlijk werd no. 2 dus ook wel geplaatst. Eén van de hondjes mochten de kinderen zelf houden, had papà gezegd; 't zou voor de arme Bello toch ook zoo hard zijn, om al haar kindertjes te zien heengaan. Er bleef er dus maar één meer over, voor wie nog een plaatsje gezocht moest worden.

„Nu, misschien droom je daar wel eens over, bij wie we de laatste nog kunnen brengen,” zei mama ten slotte, nadat de zaak dien avond nog eens van alle kanten bekeken was.

„Nu wordt het beddegaanstijd voor Liesje en broer, en jullie aan je werk, jongens!”

HOOFDSTUK II.

Wat grootmoeder Zwaling haar kleinzoon beloofde.

Terwijl Bert en Steven hun schoolwerk maken, gaan wij heel stil — op onze teenen —

een huisje binnen, dat op een kwartier afstands ligt van de woning van dokter Ten Hagen.

Wees voorzichtig, stoot niet tegen de steenen, die los of gebroken in het stoepje liggen en laat de deur niet zoo kraken, want we komen regelrecht met de voordeur in het eenige vertrek, dat het huisje bevat en daar, voor het raam, op een paar stoelen uitgestrekt, ligt een kleine slapende jongen.

Hij wordt door ons binnenkomen niet wakker, dus hebben we goed dé gelegenheid, om het kleine ventje en zijn omgeving wat van naderbij te bezien.

Och, wat is hij mager, en hoe bleek ziet dat gezichtje en zijn die smalle handjes!

Zeker is het kind nog heel jong; hij is nog zoo klein en zoo tener. — Maar toch doet dat gezichtje niet denken aan de blijde, onbezorgde jeugd; er ligt zulk een peinzende trek om die blauwachtige lippen en het geheel heeft zoo iets oudemannetjes-achtigs.

Zijn ademhaling gaat geregeld, maar is kort en het donkere haar, dat tegen het lichtbonte kussen afsteekt, is aan de slapen vochtig.

Kijk, daar in de vensterbank van het breede raam, waarvoor de jongen ligt, het eenige in dit vertrek, staat tusschen de bloempotjes met geraniums en muurbloemen een doos met speelgoed, houten beestjes en groengeverfde

boomen, en daarnaast ligt een prentenboek van de gelaarsde kat. Zeker heeft het kind daar mee gespeeld, voordat hij in slaap viel.

Behalve de beide stoelen, die nu dienst doen als rustbed, staan er nog twee in de kamer, één in den hoek bij den ouderwetschen schoorsteen, bedekt met toegevouwen waschgoed en één bij de tafel, die ledig is en kaal, maar helder wit geschuurd. Rondom den wijden, vooruitstekenden schoorsteenrand hangt een ruime strook van paarsgekleurd katoen, en daarboven prijken eenige bont-geschilderde borden en twee merkwaardige wit-steenen honden, hier en daar gesierd met groote plekken koperkleurige verf en oogen als groote zwarte kralen, die ons woedend aanzien, bijna om er bang van te worden. Toch blijven ze rustig op hun hooge plaats zitten, en verroeren zich niet, ook al komen we zóó dicht bij, dat het lijkt, alsof we het erf willen betreden, dat zij moeten bewaken — den breeden schoorsteen met de fraaie borden.

Een groot eikenhouten kabinet, met blinkende koperen plaatjes om de sleutelgaten, staat aan den muur tegenover den schoorsteen; daarnaast hangen een paar ouderwetsche prenten in gladhouten lijst, die met de schilden van eenige oude scheurkalenders de eenige versiering der kamer uitmaken.

Toch ziet het er hier prettig en gezellig uit,

want, al is er niet veel meer dan het hoogst noodige in de kamer, — er is ook niets dat er niet hoort, het is er ordelijk en keurig helder en dat doet altijd plezierig aan.

Daar gaat plotseling de deur weer open en verschijnt er op den drempel een oude vrouw, iemand die we reeds kennen, — de werkster van juffrouw Wolthers.

„Zoo, Janneman,” en behoedzaam komt ze binnen, terwijl ze meteen de deur op het nachtslot doet. 's Avonds zoo laat komt er toch niemand meer en met de bureu houdt het vrouwtje zich niet op.

„Hoe is 't er mee? — Grootje is wat laat vanavond, hè?”

„O . . . . hé-éé,” klinkt een slaperig stemmetje; „ik heb al geslapen, geloof ik . . . . Dag grootmoe, ben je daar?”

„Och, mijn jongen, sliep je al, en word je nu door mij wakker? — Kom, we zullen eens gauw maken, dat je een boterham krijgt en dan maar lekker naar bed, is dat niet goed?”

De oude vrouw is moe van haar dagtaak, die wezenlijk wel wat zwaar begint te worden voor haar jaren, maar ze doet haar best, om opgeruimd te spreken en haar kleinen jongen wat op te vroolijken.

Jan is het eenige kind van haar zoon, die

reeds stierf, toen Jan nog geen jaar oud was en toen de kleine jongen een paar maanden later ook zijn moeder verloor, werd hij door grootmoeder Zwaling meegenomen en met de grootste liefde en trouw verpleegd. Doch zij moet, om voor zichzelf en voor het kind te kunnen zorgen, er dikwijls heele dagen op uit, en als zij dan 's avonds, soms laat, thuiskomt, dan tracht zij door dubbele hartelijkheid het kind zijn gemis aan gezelschap gedurende den langen dag te vergoeden.

„Hé, grootje, ik droomde daar net zoo mooi,” zei Jan, terwijl hij met nog slaperige oogen al de bewegingen van zijn grootmoeder volgde, toen deze de lamp klaarzette en aanstak en het gordijn liet zakken. „Ik droomde, dat ik in de steeg met de andere kinderen speelde en ik kon zóó hard loopen, net als de andere jongens. Hé, 't ging zoo heerlijk, haast of ik vloog.” — En even later: „Ik wou toch, dat ik ook kon loopen en spelen en dat ik niet altijd zoo stil moest liggen. — Het duurt zoo lang als u er niet bent.”

„Ja, mijn hartje, dat wou ik ook,” zei de oude vrouw medelijdend en streek teeder over de magere wang van haar jongen. Maar op geheel veranderden toon ging ze na een oogenblik voort: „Hoe zou je 't vinden, om een klein speelmakkertje te hebben, waar je

tegen praten kon, een klein lief hondje, dat heelemaal alleen van jou is?"

Het kind ging plotseling overeind zitten en keek zijn grootmoeder met schitterende oogen aan. „O, grootmoe, — een hondje, een ècht hondje, voor mij? — Meent u dat? — Hè, wat zou dat heerlijk zijn! — Een hondje, krijg ik dat?"

Vrouw Zwaling had, nadat zij des middags de boodschap van haar juffrouw aan de jongens Ten Hagen had overgebracht, gedurig nog die teleurgestelde gezichten van Bert en Steven vóór zich gezien. Omdat zij zooveel van haar eigen kleinen Jan hield, stelde zij ook veel belang in andere kinderen en het speet haar voor die twee aardige jongens van den dokter, dat juffrouw Wolthers hen niet wat vriendelijker had ontvangen. Verder had zij echter niet over de zaak doorgedacht, maar nu haar Jan zoo klaagde over zijn eenzaamheid, terwijl zij weg was, viel het haar plotseling in, dat Jan zooveel plezier zou kunnen hebben van een hondje. De bezwaren, die het houden van een hond voor haarzelve meebrachten, telde ze licht en wilde zij gaarne voorbij zien voor de vreugde, die 't haar lieveling zou geven, zulk een speel-makkertje te bezitten.

Nu vertelde grootje, hoe de jongeheeren Ten Hagen dezen middag bij haar juffrouw waren geweest en hoe teleurgesteld zij waren.

„Maar weet je wat ik nu doen zal?” ging grootmoeder opgewekt voort, „aanstaanden Dinsdag moet ik weer bij de juffrouw zijn, en dan ga ik van te voren eens even naar dokter Ten Hagen en vraag, of ik één van de jonge hondjes mag hebben voor mijn Jan. De jongens willen misschien wel liever, dat ze bij de grootelui terecht komen, maar ik zal wel zeggen, dat we goed voor het diertje zullen zorgen en dat Jan zoo graag wat gezelligheid van een hondje hebben wil, hè mijn jongen?”

„Dan heb ik altijd wat, om naar te kijken, grootje, wat zal dat prettig zijn, en dan kan hij hier bij me op den stoel liggen en pootjes geven, net als Carro van Geert Reggeman. Maar die is nou zoo groot, daar ben ik bang voor. — Dit zijn kleine hondjes, hè grootmoe?”

„Ja, vent, ze zijn nog heel klein; ze zijn nog zoo jong, dat ze nog bij heur moeder zijn nu, maar met een week, dan kunnen ze wel weg. Maar de oude hond is ook niet groot, die ken ik wel en deze zullen ook wel klein blijven zeker, ik zal er eens naar vragen.”

„Hoe zullen we 't hondje noemen, grootmoe, zullen we 't ook Carro noemen, net als de hond van Geert?”

„Nee, dat zou 'k niet doen; twee Carro's in de steeg, daar kom je maar mee in de war. Als jou hondje eens even buiten was en je

riep „Carro”, dan kon die groote hond van Geert wel eens binnen komen en wat zou je dan schrikken.”

Daar moest Jan om lachen. Neen, nu begreep hij het ook wel, Carro kon zijn hondje niet heeten. Maar hoe dan?

Grootmoeder wist raad. „Als je 'm eens „Fik” noemde? Jij hebt een korten naam en dan je hondje ook. Jan en Fik, dat past mooi bij mekaar.”

Ja, Fik, dat was aardig! — „Fik, Fik, Fikkie!” — Jan moest al eens probeeren, hoe het klonk. -- O, wat zou het toch gezellig zijn!

Nu zou hij nooit meer alleen wezen, ook niet als grootmoe uit was. En hij zou alles aan Fik vertellen en hem zijn prentenboek laten zien en als Jan loopen kon — (hij zou toch wel éénmaal leeren loopen, hij was nu al zes jaar) — dan zou hij met Fik naar buiten gaan, de steeg uit, waar de andere kinderen ook speelden. Maar Fik zou van hem zijn, van hem alleen. Annetje van de buurvrouw, die wel eens een poosje met Jan kwam spelen, die mocht ook wel eens met Fik spelen, dat mocht wel; maar 't was toch zijn hondje en de andere kinderen mochten er niet aan komen en het diertje niet plagen, zooals hij wel eens gezien had, dat ze andere honden soms deden. „Mijn Fik,” zei Jan, alsof hij het diertje reeds

had en als een van Bello's kleintjes geweten had, met welk een liefde zijn toekomstig baasje al aan hem dacht, dan zou hij zeker eens met zijn klein glimmend staartje gekwispeld hebben, om zijn blijdschap te toonen.

Jan was dien avond zóó vroolijk en zóó gelukkig in 't heerlijke vooruitzicht, dat hem wachtte, dat grootmoeder dankbaar was, dien inval te hebben gekregen.

Terwijl zij de boterhammen, die ze uit haar werkhuis had meegebracht, voor Jan doorsneed, gevoelde zij zich opgevroolijkt door de blijdschap van het kind. Voor zichzelf maakte zij een paar sneden van haar eigen brood, volgens hare gewoonte, want de boterhammen, die ze meebracht, waren altijd lekkerder, vaak belegd met kaas of vleesch, en daarom kreeg Jan die, terwijl zij het zware brood schraaltjes voor zichzelf smeerde. Maar het smaakte haar zoo lekker, alsof het koek was, door de blijdschap, dat haar jongen zoo gelukkig was en zich blijkbaar zoo wèl gevoelde.

Zóó zag ze hem niet vaak. Meestal was het kind lusteloos en verdrietig en verlangde, als grootmoeder van haar werk was thuis gekomen, hoe eêr hoe liever naar bed te worden gebracht. — Nu scheen hij geen haast te maken, om naar zijn bed te gaan; hij praatte maar door en had allerlei te vragen, en hoe-

wel de boterham hem heerlijk smaakte, duurde het toch veel langer dan gewoonlijk, vóór zijn bordje leeg was.

Grootmoeder maakte ten laatste een eind aan het gesprek, liet Jan zijn avondgebedje doen en begon zijn kleeren los te maken, die hij dan netjes opvouwde en op één der stoelen lei, die hem des daags voor rustbedje hadden gediend.

Toen hij klaar was, om naar bed te gaan, en grootmoeder hem, gelijk zij gewoon was, op haar armen daarheen wilde dragen, zei ze plotseling: „Wel Jan, zullen we nu nog eens probeeren, of het niet gaat met het loopen? Laten we eens zien, misschien wil het van avond wel wat beter.”

Ze zette den kleinen jongen neer, steunde hem onder beide armen en begon langzaam voort te schuifelen in de richting van de ruime bedstede, waarvan de gordijnen al ter zijde geschoven waren. Jan trachtte zijn beenen te verzetten, deed bevend en waggelend een paar stapjes, meer gedragen door grootje dan steunend op eigen kracht, doch zwikte toen door en zou zeker gevallen zijn, als de trouwe armen van zijn verzorgster hem niet opgevangen hadden. — Het ging niet meer.

„Nu,” bemoedigde grootmoeder haar jongen, die een kleur had van inspanning, „toch een paar passen! — Het begint toch al! Misschien

morgen nog eens een stapje meer, hè vent?"

„Ja, grootje,” zei Jan moe en mat, „maar 't ging toch niet zoo mooi als toen ik droomde strakjes. — Hè, als ik toch eens zóó loopen kon, wat zou dat heerlijk zijn!”

De oude vrouw Zwaling had intusschen haar kleinzoontje in het bed gelegd, achteraan, opdat zij straks, als het voor haar bedtijd was, 't kind niet behoefde te wekken, maar haar plaatsje vooraan ledig zou vinden. Ze gaf hem nog een kus, dekte hem netjes toe en ging toen de tafel leegruimen, om het waschgoed te rekken en te vouwen, dat zij dien morgen droog van den zolder had gehaald.

Er was gelukkig niet veel, dat versteld moest worden; dat trof goed, want het was al laat en als het oude moedertje zoo den geheelen dag uit geweest was om te werken, te schuren en te schrobben, dan was des avonds de lust tot naaien en kousenstoppen niet zoo heel groot meer.

Aan de kousjes van Jan was niets te doen, maar dáárover verheugde grootje zich niet. Hoe andere moeders soms mochten zuchten over het slijten der kousen van hun woelige jongens, — grootmoeder Zwaling zou blij geweest zijn, als ze in Jan zijn kous eens een flink gat gevonden had. Dat zou tenminste het bewijs geweest zijn, dat haar jongen geloopt had!

Grootmoedertje raakte aan het peinzen, ter-

wijl ze met haar werk bezig was en het was niet voor het eerst, dat de zorg over Jan haar geheel overmeesterde. Ach, wanneer was hij niet in haar gedachten, haar arm hulpbehoevend jongske?

Wat zou er toch van hem moeten worden, als hij grooter was en zij er eens niet meer was om voor hem te zorgen? — Hij was nu al zes jaar en nòg kon hij niet loopen.

„Het zal wel in orde komen, moedertje,” had de dokter gezegd, nu al lang geleden. „Maak je maar niet ongerust, 't is niets dan zwakte. Als de jongen grooter en sterker wordt, dan zal het vanzelf wel in orde komen. — Je moet maar geduld houden en goeden moed, . . . maar ik kan er nu niet meer aan doen.”

Dat was al ruim drie jaar geleden nu; het kind was grooter geworden, maar niet sterker en nog steeds moest ze hem van 't bed naar den stoel dragen en van den stoel naar 't bed en de arme jongen moest maar stil voor het raam liggen, dag in- dag uit, en zich vermaken met zijn speelgoed op te zetten en zijn prentjes te bekijken. Zich vermaken, of zich vervelen . . . ach, misschien wel 't laatste het meest.

Zou ze nog eens een dokter er bij halen? Dokter Ten Hagen, die zoo knap was, zoals de menschen zeiden? — Maar die was geen armendokter en waar zou zij, arme stakker,

het geld vandaan halen, om een dokter te kunnen betalen? Het was al mooi, als ze de huishuur had elke week en kon koopen wat het allernoodigste was voor haar en voor het kind.

Vrouw Zwaling zag geen uitkomst en toch verlangde ze zoo zeer naar beterschap voor haar lieveling, voor wien ze alles over had.

Reeds lang lagen de gerimpelde bruine handen, hard van al het werken, ledig in haar schoot; de gedachten waren haar te machtig geworden, om iets te kunnen doen op dit oogenblik.

Eenigen tijd had de oude vrouw zoo gezeten, toen ze — bijna zonder het zelf te weten — iets ging doen, wat ze in geen jaren meer gedaan had. Vrouw Zwaling steunde het moede hoofd, zwaar van al hare zorgen, met beide handen en bad, bad uit de volheid van haar hart, dat de Heere God toch uitkomst mocht geven en haar zwak en ziekelijk kleinkind de gezondheid mocht geven, die hij zoo noodig had, om eenmaal door de wereld te kunnen komen.

Nadat ze het „amen” had uitgesproken, bleef grootje nog even in dezelfde houding zitten. Ze was verwonderd over zichzelf, verwonderd, ja, . . . en ook beschaamd! — Hoelang was het wel niet geweest, dat zij het bidden verzuimd had, dat zij er zelfs niet aan had gedacht, dat er Eén is, die het lot van alle menschen bestuurt naar een vast plan, niet wille-

keurig den één slechts tegenspoed gevende en anderen niet dan enkel goeds. Ze had het immers geleerd, vroeger reeds als kind, dat Gods wegen altijd met liefde beschikt zijn voor ieder Zijner schepselen, ook al leiden zij door de diepte. — Hoe had zij dit zóó kunnen vergeten! Hoe had ze zóó lang kunnen leven, zonder haar Schepper, haar hemelschen Vader te eeren en lief te hebben?

Dien avond ging vrouw Zwaling ter ruste, meer getroost en bemoedigd, dan in jaren het geval was geweest. — Alles was nog juist, zooals het elken dag, elke maand geweest was, al jaren nu. Zij was oud en zwak, haar jongen ziek en hulpbehoevend; beiden waren ze arm aan vrienden. Maar ze wist nu, dat ze niet alleen voor alles stond; ze wist dat daar hulp en redding te verkrijgen was voor haar en voor 't kind bij Hem, van Wien de apostel ons zegt: „Werpt al uwe bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u.”

HOOFDSTUK III.

In de Paaschvacantie.

Tante Klara was nog maar nauwelijks van den trein gehaald, of de kinderen Ten Hagen verdrongen zich om haar, teneinde het groote

nieuws te vertellen, dat Bello jongen had. Zij rustten niet, voor dat tante was meegetroond naar de bijkeuken, om te zien hoe lief de vier kleine zwartjes in en om hun moeders mandje buitelden. Steven en Bert waren niet uitgepraat om tante op al de bekoorlijkheden van Bello's kleintjes te wijzen, en Broer en Liesje streelden de diertjes met zachte hand.

Tante was opgetogen en zei, wàt graag een van de snoesjes te willen meenemen, als ze straks weer naar huis terugkeerde. — Maar daar was het nog niet aan toe.

Het waren heerlijke Paaschdagen. Alles werkte er toe mee, om een recht feestelijke stemming te geven, het zonnige, zachte voorjaarsweer, de helder blauwe lucht, waartegen het pas ontloken groen zoo fraai uitkwam en de kleurige weiden vol madeliefjes.

In den tuin werd ieder bloempje aan de vroeg-bloeiende heesters, elk nieuw uitgekomen plantje met vreugde begroet en de gansche natuur had zulk een bekoring van frischheid en blijde jeugd, dat de kinderen het in huis bijna niet meer konden uithouden.

Daarbij, . . . tante Klara was er en dat maakte alles nog veel heerlijker! Tante wist op zulk een prettige manier van alles te vertellen, van bloemen en planten, van vogels en insecten, — ze kregen er nooit genoeg van te hooren.

Tante liet hun zien, hoe ieder blaadje dat aan de takjes ontsproot, opgevouwen was geweest in fijne plooitjes en zóó, netjes in elkaar gepast, in de bladknoppen was verborgen, zorgvuldig door schutblaadjes bedekt, reeds lang vóórdat iemand er iets van had kunnen bespeuren. — Zóó zorgde de Heere God voor ieder grasscheutje, voor ieder bloemetje in de wei, zoowel als voor de groote, fraaie boomen in den tuin en wanneer de tijd daarvoor gekomen was, dan zond Hij de warme zonnestralen en den zachten lenteregen en langzaam maar gestadig ontplooiden zich ieder knopje. Het bovenste puntje van [de schutblaadjes ging open en de jonge blaadjes keken heel schuchter door de opening.

Kijk, tante wees een knopje aan, dat juist half open was; daar kwamen de bladpuntjes al uit, blinkend en blozend. De versterkende voorjaarslucht deed de groeikracht toenemen en morgen zou dezelfde knop al verder open zijn, misschien al geheel van de schutblaadjes ontdaan, die dan niet meer noodig waren en nog een dag later zou het blaadje zich geheel ontplooid hebben, klein nog en teer en glimmend van levenslust.

En dan vertelde tante van de vogels, die terug kwamen uit de warmere landen, waarheen ze de wijk genomen hadden, toen de winter zou komen met zijn regenvlagen en

kouden, scherpen wind. Tante vertelde, hoe de vogels in groote gezelschappen de lange reis ondernamen en die verre, verre afstanden aflegden, gedragen op hun kleine vlerkjes, den weg gewezen door het verstand, dat de liefdevolle hemelsche Vader hun geschonken had.

En met nadruk wees tante Klara er op, dat diezelfde liefderijke God, die de vogeltjes hun voedsel geeft en hunne wegen bestuurt, die de teederste zorg draagt, voor elk Zijner schepselen, klein en groot, — dat Hij ook de kinderen zoo liefheeft en hun alles goeds schenkt. De vogeltjes zingen tot Zijn eer de schoonste liedjes en danken Hem daarmee voor al Zijn zorg voor hen; de bloempjes spreiden hun schoonste kleuren ten toon en richten met blijdschap hun kelkjes naar de zon, die vriendelijke bode van hun grooten Schepper en Verzorger; en zouden dan de kinderen bij de dieren en de bloemen ten achter staan en den Heere God niet danken voor al Zijn weldaden, Hem niet van harte liefhebben?

Den eersten Paaschdag waren de beide oudste jongens met pa en ma naar de kerk geweest en tante Klara had aangeboden, om bij de kleintjes thuis te blijven en hun de heerlijke geschiedenis te vertellen van Jezus' opstanding uit den dood.

Wat hadden ze geluisterd, Liesje en broer! —

Tante wist het alles zoo duidelijk en levendig voor te stellen, dat het hun was, als waren ze zelf in den hof van Jozef tegenwoordig, als hoorden ze de engelenwieken ruischen en zagen ze den Heiland uit het graf te voorschijn treden. — De beide kinderen luisterden met heilig ontzag en toen tante daarna vertelde van de ontmoeting van Maria Magdalena met haar gekruisigden maar nu verrezen Heer, toen gloeiden hun hartjes van blijde dankbaarheid en liefde.

Het was met een zucht van teleurstelling, dat het verhaal gestoord werd door de terugkomst der familie uit de kerk, hoezeer zij anders ook altijd verlangden, dat vader en moeder weer thuis kwamen.

Maar dat gevoel van stoornis ging al heel spoedig weer voorbij; en toen allen aan de koffietafel waren gezeten, kwamen ze weer geheel met hunne gedachten bij de lekkere boterhammetjes, waarop mama trakteerde en bij de wandeling, die voor den volgenden dag bestemd was. Toch vergaten zij het niet, wat tante hun verteld had en toen onder de avondkerk moeder voor hen op het orgel speelde en de vier kinderen met hun frissche stemmetjes de schoone Paasliederen zongen, werd het alles weer levend voor hen en kleine Liesje had, toen ze 's avonds voor haar bedje neer-

knielde, een zeer duidelijk besef, dat de Heer niet ver af was, maar dat Hij over haar waakte en haar gebed hoorde.

Toen Bert en Steven den volgenden morgen wakker werden, was het eerste wat zij deden, de gordijnen optrekken, om naar buiten te kunnen zien, hoe 't weer was.

Gelukkig, de zon scheen; de tuin zag er zoo vroolijk uit en de vogeltjes sjipten en piepten en sprongen van tak tot tak. 't Was, of zij het den kinderen wilden vertellen, dat het een uitgezochte dag was voor de voorgenomen groote wandeling.

Met veel onnoodige drukte, maar tevens met grooten spoed begonnen de jongens zich te wasschen en te kleeden, zoodat mama hen reeds bijna klaar vond, toen ze op hun kamer kwam, om hen te helpen.

Voor deze gelegenheid kwamen niet de beste kleeren aan, want de kinderen moesten volop kunnen genieten en niet gehinderd worden door de zorg, hun kleeren te moeten ontzien, zei mama. De blauwe cheviot-broekjes met de schoone katoenen blouses waren echter nog nooit zoo mooi gevonden als nu, bepaald veel beter dan hun nieuwe Zondagsche pakjes, en de matrozenjurk van Liesje stond haar wät aardig.

Het gebeurde maar heel zelden, dat dokter Ten Hagen in de gelegenheid was, met zijn

gezin te wandelen; maar nadat hij eerst enkele zieken had bezocht, wier toestand dit vereischte, durfde hij zich nu het genot te gunnen, er met vrouw en zuster en kinderen op uit te gaan.

De tocht ging naar een naburig dorp; eerst langs den straatweg, die met zware boomen aan weerszijden beplant was en verder langs vriendelijke landwegen, tusschen velden met groenend winterkoren en uitbottende hagen, naar de hofstede van baas Meulenaar, den boterboer.

Hier werd halt gehouden. — De vriendelijke boerin stond al bij het hek, om de gasten, die ze verwachtte, welkom te heeten en hen tot den maaltijd te noodigen, waar het eigengebakken brood en de schuimende melk dubbel heerlijk smaakten na zulk een wandeling.

Voor Bert en Steven was de ruime, ouderwetsche keuken met den grooten schoorsteen, waar zijden spek en rijen worsten te drogen hingen, niet onbekend, daar zij al eens meer hier geweest waren. Maar zij vonden het alles even mooi en aardig als broer en Liesje, die alles voor 't eerst zagen, en toen de boer voorstelde, ook eens een bezoek te brengen aan de kleine kalfjes en aan het lieve veulentje, dat zulke grappig hooge pooten had, kwamen ze oogen te kort, om alles goed te kunnen zien. Wat was het toch aardig hier en zoo keurig, keurig netjes.

Ook de melk- en kaaskamer werd bezich-

tigd, waar des zomers de heerlijke kazen van vrouw Meulenaar op lange rijen 'rondom op planken langs den muur lagen opgestapeld.

Vader en moeder bleven nog wat praten met den boer en zijn vrouw en onderwijl mochten de kinderen het erf eens rondloopen als ze maar nergens aankwamen.

Ten laatste moest er toch een eind gemaakt worden aan het bezoek. Met hartelijken dank voor haar vriendelijke ontvangst werd er afscheid genomen van vrouw Meulenaar, terwijl de boer het gezelschap nog een eindweegs uitgeleide deed, om een binnenpad te wijzen, dat door het bosch naar de stad terugvoerde.

Het wastegen vier uur, dat men daar aankwam, wel wat vermoeid, maar vol van al het genot, dat deze heerlijke wandeling had opgeleverd.

Den volgenden morgen aan het ontbijt werden nog allerlei voorvallen van den heerlijken Paaschmaandag op het tapijt gebracht. Maar de dokter was wat gehaast nu en toen de meid kwam zeggen, dat er een oude vrouw aan de deur was, die den dokter of mevrouw voor een oogenblik te spreken vroeg, stond hij gelijk met zijn vrouw van tafel op, om de dagelijks terugkeerende bezoeken af te gaan leggen bij zieken en herstellenden.

Lang bleef mama niet weg, maar toen zij weer terugkeerde en haar plaats had inge-

nomen, hoorden de kinderen groot nieuws. De oude vrouw was komen vragen, of zij een van de jonge hondjes mocht hebben voor haar ziekelijk kleinzootje.

Groote belangstelling nu in het lot van 't arme zieke jongetje, dat maar altijd moest liggen en meest heel alleen! — Dat was toch vreeselijk!

„Mama,” zei Steven, „dan moet dat jongetje de mooiste hebben van alle vier, vindt u niet? Dan moet u en tante maar kiezen, welke het mooist is en dan zullen we dat brengen. Zaterdag zijn ze vier weken, dan krijgt mijnheer Stanger er één, Maandag neemt tante Klara er een mee, de derde is voor dat zieke jongetje en de vierde voor ons.”

„Heerlijk, hè ma,” zei Bert, „dan zijn ze allemaal geplaatst.”

„Waar is Liesje toch gebleven?” vroeg tante een oogenblik later, toen zij bezig was, de ontbijttafel weg te wasschen. — Maar daar kwam het kleine meisje juist uit de keuken, in beide handen een groote bouquet voorjaarsbloemen houdende, die gisteren van de wandeling was meegebracht, en met een verheugd gezichtje vroeg zij: „Tante, zou het arme jongetje daar niet blij mee zijn? Mogen we hem dat eens gaan brengen straks?”

Dit voorstel vond bijval en opdat de bloemen niet half verwelkt aan den armen zieke zouden

worden gebracht, ging tante Klara met het heele troepje er dienzelfden morgen nog op uit, om den kleinen Jan Zwaling op te zoeken.

HOOFDSTUK IV.

De baas van Bello en 't baasje van Fik.

Jan was verbaasd en een weinig verlegen tegelijk, toen hij die mooie dame met de vier kinderen zag binnenkomen. Hij was niet gewoon, bezoek te ontvangen en zulk bezoek wel allerminst. Het was dus niet te verwonderen, dat hij eerst bijna geen woord durfde zeggen, maar hij kwam toch al gauw wat meer op dreef en gaf tante Klara antwoord op wat zij hem vroeg.

Zoo kwam deze nu langzamerhand te weten, dat Jantje nog nooit had kunnen loopen, maar dat hij toch niet ziek was en er ook nooit een dokter bij hem kwam.

Met de mooie bloemen was 't arme ventje heel blij; hij had nooit het genot gekend, de weide vol bloemen te zien en zelf te plukken naar hartelust. Maar toen tante een groote kom van den schoorsteenrand nam en na die met water gevuld te hebben, de bloemen daarin zette en bij Jan in de vensterbank plaatste,

toen straalde zijn gezichtje van blijdschap.

Op weg naar het huisje van grootmoeder Zwaling had tante Klara een paar sinaasappelen gekocht voor den kleinen jongen; vlug ontdeed zij er een van de schil, nam de partjes van elkaar en liet Jan smullen van de heerlijke, sappige vrucht.

Onderwijl hadden de kinderen op hunne wijze met elkaar kennis gemaakt. De jongens Ten Hagen hadden verteld van de kleine hondjes, hoe mooi en hoe lief ze waren en Jan lag met verlangende oogen en gretige ooren naar dat alles te luisteren. Zoo gelukkig zou hij nu ook gauw zijn! Hij zou ook een hondje hebben over eenige dagen!

Dit eerste bezoek van tante Klara met de kinderen aan Jan Zwaling werd aanleiding tot een groote gebeurtenis in het leven van den kleinen zieke.

Natuurlijk werd er thuis over gesproken bij dokter Ten Hagen, hoe men den armen jongen gevonden had en als geneesheer stelde de heer des huizes dubbel belang in het geval. Mevrouw Ten Hagen sprak eerst nog eens met grootmoeder Zwaling over haar kleinzontje en stelde toen voor, of de dokter eens naar hem zou komen kijken. De tranen schoten het moedertje in de oogen. Veel kon zij niet zeggen op dat oogenblik, maar de dankbare

blik uit haar oogen deed haar antwoord te meer welsprekend zijn voor de doktersvrouw.

Zou dit nu het antwoord reeds zijn, dacht vrouw Zwaling, op het gebed, dat zij de laatste dagen had opgezonden? Zou de Heere zóó vriendelijk, zóó genadig zijn, dat Hij op haar eerste geroep wilde antwoorden, nadat zij zóólang Hem vergeten had? Haar hart werd vervuld van dankbaarheid over zóóveel onverdiende goedheid, maar ook van schaamte over haar gebrek aan liefde.

Het bezoek van dokter Ten Hagen had plaats, nog vóór Jan zijn Fikkie had. De dokter kwam op een middag, toen grootje ook thuis was en hij gaf zich den tijd, den kleinen zieke heel nauwkeurig te onderzoeken. — Jan was een en al verbazing over hetgeen er gebeurde en grootmoeder volgde in spanning iedere geweging van den vriendelijken geneesheer en bestudeerde zijn gelaat, om te weten te komen, wat hij wel van haar Jantje dacht.

Eindelijk was het onderzoek afgelopen. Vlug werd het kind weer aangekleed en de dokter kon als zijn bevinding meedeelen, dat hij alle hoop had, Jan binnen niet te langen tijd evenals andere kinderen te zien loopen en springen. „Met Gods hulp,” zei dokter Ten Hagen, „zullen we probeeren, hem er bovenop te krijgen. — Hij is erg zwak, maar met goede voeding en

doelmatige behandeling zal het wel weer in orde komen.”

De dokter gaf nu uitvoerige aanwijzingen aan grootje, hoe er met Jan moest gehandeld worden: 's morgens een koude afwassching, dan weer een poosje naar bed; voorloopig driemaal daags probeeren een weinig te loopen, eerst eenige stappen en geleidelijk meer; verder zooveel het kon in de frissche lucht en geregeld de medicijnen innemen, die de dokter hem voorschreef.

Het was een heel ding voor het oude moedertje, al deze aanwijzingen stipt op te volgen, vooral daar zij zooveel van huis was. Een vriendelijke buurvrouw werd gevraagd, om hierin te helpen als grootje uit was en met liefde wilde deze dat doen. Was het niet treurig genoeg, dat arme kind daar zoo dag aan dag te zien liggen en zou ze dan niet alles willen doen, om mee te werken, hem gezond en vroolijk te zien?

De volgende dag was er weer een, die groote beteekenis had voor onzen Jan. — Toen kreeg hij Fik!

Bert en Steven kwamen zelf het hondje brengen, dat moeder en tante als het mooiste van alle vier hadden uitgezocht. Het was git-zwart en zoo glad en glanzig, alsof hij een nauwsluitend satijnen jasje droeg. Liesje had

De dokter gaf nu uitvoerige aanwijzingen aan grootje. blz. 39

een mooi rood lintje om zijn hals gestrikt, een ceintuur van een harer poppen en dat stond Fikkie toch zoo snoezig!

Het ging den kinderen wel een weinig aan 't hart, nu een van de aardige diertjes te moeten missen. Maar het kon niet anders, dat wisten zij, en gelukkig, dat er toch ééntje blijven mocht.

Bello had er eerst geen erg in, dat een van haar kleintjes er niet meer was; het gebeurde zoo vaak, dat ze op eigen gelegenheid eens wegliepen of met de kinderen hier of daar speelden. Maar toen een poosje later nummer twee werd weggebracht naar mijnheer en mevrouw Stanger op „Welgelegen” en Bello 's avonds naar haar mand moest gaan met slechts twee kleintjes, toen ging ze overal zoeken en snuffelen en kon maar niet begrijpen, wat er toch gaande was. Ten laatste moest zij zich schikken in de omstandigheden en zacht klagende, telkens nog omziende, begaf zij zich eindelijk naar het mandje, waar nu twee plaatsen ledig bleven.

Intusschen waren Fik en zijn broertje aangekomen in hun nieuwe tehuis. — Fik kreeg niet zulk een mooi bedje als de andere hond; het was slechts een oud bokkingmandje, flink schoon gewasschen en met een versleten stukje kleed belegd. Maar al kwam de ander te slapen op een zacht kussentje in een mooie

splinternieuwe mand, die in een fraai gemeubeld vertrek stond, toch kon hij onmogelijk met meer blijdschap en liefde ontvangen zijn, dan de kleine Fik door zijn nieuwe baasje.

Nu begon er een heel ander leven voor onzen Jan, dan hij tot nog toe gehad had. Die eindelooze eentonige dagen zonder eenige afleiding waren voorbij.

Telkens was er nu wat anders. Straks zou buurvrouw komen, om hem zijn druppels te geven; dan weer trachtte hij eenige stappen te loopen en al ging het eerst nog heel slecht, het gaf toch een weinig afleiding.

Maar het duurde al niet heel lang, of het ging wat beter. Zelfs begon hij na een paar weken al alleen te loopen, zich aan de tafel of de kast vasthoudende en als nu grootje 's avonds thuis kwam, dan kon Jan alleen naar de deur loopen om haar tegen te gaan.

Dat was een vreugde! Het kind en de grootmoeder leefden beiden geheel op. — Toch waren de zorgen voor grootje nog toegenomen; want al wilde dokter Ten Hagen van geen vergoeding voor zijn hulp weten, de medicijnen moesten toch betaald en versterkend voedsel was ook niet voor niemendal te krijgen. Maar hoe gaarne zuinigde de oude vrouw voor zichzelf nog een kleinigheid uit en trachtte met een waschje aan huis iets bij te verdienen, om haar

jongen te kunnen geven, wat hem zoo goed deed.

Wat was het niet een genot, om hem zoo te zien aankomen! Zijn wangen kregen kleur en zijn oogen, die vaak zoo mat en lusteloos stonden, begonnen te schitteren. En wat werd hij vroolijk! Hoe hartelijk kon hij lachen om de potsierlijke buitelingen van Fik!

O, die Fik! — Welk een vreugde had Jan van zijn hondje! Het kleine dier kende zijn baasje al zoo goed en wist dat op zoo'n duidelijke manier te toonen, dat Jan het evengoed verstond, alsof Fik gezegd had: „Ik hoor bij jou en ik houd toch zooveel van je!”

En of Jan ook van zijn Fikkie hield!

Vroeger had Grootje altijd voor Jan gezorgd, vóórdat zij uitging; ze zette alles dicht bij hem, wat hij zou kunnen noodig hebben, terwijl zij weg was. Nu kon Jan alles zelf krijgen en had bovendien voor Fik te zorgen.

Hij deelde alles met zijn hondje; hij zou nooit iets in zijn mond steken of Fik kreeg er van mee, behalve van de medicijnen natuurlijk. Maar daar zou Fik ook niet veel aan gehad hebben.

Als Jan zijn druppeltjes innam, die heel bitter waren, dan was het of Fik aan zijn gezicht kon zien, dat ze niet zoo erg lekker smaakten. Die zat dan zijn baasje aan te kijken met zijn verstandige kleine oogjes en hoewel zijn staartje heftig heen en weer sloeg, het „Waf-waf” bleef

achterwege, waarmee hij anders te kennen gaf:
„Nu is 't mijn beurt, denk je er wel om?”

Jan overlegde en bepraatte alles met zijn Fik. Wat andere kinderen vertellen aan hun broertjes of zusjes en aan hun kameraadjes, dat vertelde hij alles aan zijn hondje. Allerlei plannen voor de toekomst, als hij groot zou zijn en naar school zou kunnen gaan, als hij zou knikkeren en hoepelen en krijgertje spelen — Fik werd er deelgenoot van gemaakt en Jan beloofde in allen ernst, dat Fik overal met hem mee zou mogen gaan, om er ook van te kunnen genieten. En Fik scheen het alles heerlijk te vinden, hij sprong tegen Jan op, soms met zulk een kracht, dat de kleine jongen zich nauwelijks op de been kon houden.

Gaandeweg werd Jan sterker en begon al eens uit te gaan. Met Fik natuurlijk. Eerst stond hij alleen maar eens even op het straatje voor de deur en als dan het zonnetje zoo lekker scheen en de warme stralen over zijn gezicht en handen gleden, dan vond Jan het net, of een vriendelijke hand hem liefkoosde.

Langzamerhand begon hij eens even bij de buurvrouw in te loopen en speelde dan wat met haar Annetje. Soms gingen ze samen het steegje uit en keken een poosje in de straat. Maar daar was het Jan eerst te druk en te woelig, hij werd er haast duizelig van. Toch

vond hij het mooi, om al de menschen te zien en die paarden en wagens, met allerlei beladen. Wat was er toch veel te kijk in de wereld!

Toen Jan al eens wat vaker zich zoo ver van huis had gewaagd, begon hij ook beter zich te vertrouwen in de drukte en kreeg er meer plezier in. Daarom nam grootje op een mooien Zondagmiddag haar jongen en Fik eens mee naar het plantsoen, dat niet ver van haar huisje af was.

Wat was het dáár mooi! Zoo iets had Jan nog nooit gezien! En wat had hij een boel te vragen!

„Grootmoe, van wie is dat bleekveld? Wat is het groot en wat zijn er een mooie bloemen!”

„Dat is van de stad, m'n jongen; daar mogen ons menschen en de groote-lui in wandelen. Dat 's van ons allemaal.”

„Van ons? Is dat van ons?” vroeg Jan in de uiterste verbazing. „Mag ik die bloemen dan ook afplukken en meenemen?”

„Nee vent, dat mag niet, we mogen er wel naar kijken, maar niet aankomen.” — En toen, even nadenkend, vervolgde grootje: „Kijk, dat is alles van de stad, van den burgemeester zal ik maar zeggen; die zorgt er voor dat het alles netjes blijft en dan maggen wij er in wandelen en op de banken zitten, maar nergens aankomen, handjes thuis, vat je?”

Neen, heel veel vatte Jan er niet van. Maar hij vond het hier mooi, dat wist hij wel. — Er

was zooveel, dat hij niet begreep en dat grootje hem niet uitleggen kon; maar altijd besloot zij haar pogingen daartoe met de vermaning: „Pas maar goed op; als je dan later naar school kunt gaan, dan leert de meester je dat allemaal wel.”

't Was geen wonder, dat Jan met groot verlangen uitzag naar den tijd, dat hij naar school zou kunnen gaan. Alle kinderen gingen naar school en dat hij zich altijd een beetje vreemd en verlegen gevoelde bij andere jongens, dat kwam zeker, omdat hij nog niet naar school ging, dacht Jan. — Wat hij eigenlijk daar zou doen, daar kon hij zich niet de minste voorstelling van maken; maar het werd een groot verlangen in hem, waar hij mee op stond en mee naar bed ging, om groot te zijn en naar school te gaan.

Dokter Ten Hagen, die geregeld Jan bezocht, had er ook al van gehoord, want de goede dokter was zoo vriendelijk en stelde zooveel belang in zijn patiëntje, dat Jan langzamerhand heel vertrouwelijk begon te worden en alles met zijn dokter bepraatte.

Maar Jan vond hier niet de gewenschte instemming. „Neen, jongen,” zei dokter Ten Hagen, nadat hij zich weer overtuigd had van de vorderingen, die Jan maakte, „naar school, dat gaat nog niet, dat komt later, zoo we hopen. — Maar hoe zou je 't vinden, om eens een poosje naar de bosschen te gaan en daar

te spelen met een heeleboel andere kinderen?"

„Bosschen, wat zijn dat?" vroeg Jan vrijmoedig.

„Een heel groote tuin," lei de dokter uit, „vol met boomen. Daar zou je den heelen dag buiten kunnen zijn en daar zijn heel veel kinderen net als jij, die allemaal een beetje zwak zijn. — Zou je daar wel naar toe willen?"

„Mag Fik dan ook mee, dokter?"

De dokter begon te lachen. „Neen jongen, dat denk ik niet. Maar zeg aan grootmoeder, dat ze morgen in 't spreekuur eens bij me komt. Niet vergeten, hoor! — Dag Jan." En met een vriendelijken groet verdween de dokter.

Jan bracht zijn boodschap aan grootje over en den volgenden morgen, vóórdat deze naar haar werkhuis ging, vervoegde zij zich bij dokter Ten Hagen, om te hooren, wat hij haar over Jan te zeggen had.

HOOFDSTUK V.

Jan en Fik moeten schelden.

Dien dag wilde het werk niet zoo recht vlotten bij de oude vrouw; zij was telkens met haar gedachten afwezig en meer dan eens gebeurde het, dat zij naar de keuken of naar het schuurtje ging om iets te willen halen, doch als ze er was, zich maar volstrekt niet

wist te herinneren, wát ze er eigenlijk hebben moest. Ze streek dan met de hand langs 't voorhoofd, doch kon maar niet bedenken, waarom ze hierheen was gegaan en keerde zuchtend terug.

„Hoe is 't vrouw Zwaling,” vroeg de dame, bij wie ze dien dag werkte en die opmerkte, hoe bedrukt de oude vrouw er uit zag, „scheelt er wat aan? Gaat het met den kleinen jongen niet goed?”

Grootje was blij, eens even haar hart te mogen uitstorten. „Ja, mevrouw, het gaat best met hem, heel best ook, dát is het niet. Maar ik moest even bij den dokter komen vanmorgen en die zei, dat het zoo goed voor Jan zou zijn, als hij eens een week of wat naar buiten ging naar de bosschen, naar zoo'n soort van ziekenhuis in Zeist; maar de kinders liggen er niet in hun bedjes, maar zijn den heelen dag buiten in de frissche lucht. De dokter zegt, dat zou zoo goed zijn voor mijn jongen. Maar och, mevrouw, ik ben er zoo bang voor. — Mijn man, die moest ook weg; 't was goed voor 'm, zeien ze; maar hij is er gestorven. — Ik hou niet van die huizen. — En Jan is de eenige, die ik nog heb.”

„Kom, vrouw Zwaling, nou zie je het wel een beetje zwaar in. 't Is toch geen ziekenhuis, waar de dokter hem heen wil sturen. En wat is hij niet opgeknapt, sedert dokter Ten Hagen hem behandelt; als de dokter nu denkt, dat

het zoo goed voor Jan zou zijn, dan moet je dat toch ook vertrouwen. Als het daar niet goed was, dan zou de dokter het kind er immers niet heen sturen."

„Nee, zoover zijn we ook nog lang niet," viel vrouw Zwaling wat heftig in; „de dokter praatte er maar eens over en als 't gebeuren zal, dan moet er ook geld voor wezen en waar moet dat vandaan komen? — Ik heb 't niet."

„Nu, dat weet de dokter ook wel; maar die zal er wel een weg op weten, hoe er aan te komen, als het wezen moet. Houd maar goeden moed, vrouw Zwaling; als je Jan nu eens gezond en flink terug kreeg, dan zou je toch ook blij zijn, is het niet?"

De hoop op zulk een gelukkigen uitslag en het vertrouwen, dat dokter Ten Hagen wel wist, wat goed was voor Jan, bracht grootmoeder Zwaling ten laatste over alle bezwaren heen en zij stemde er in toe, de zorg voor Jan eenige weken aan anderen over te geven.

Dokter, of eigenlijk mevrouw Ten Hagen had zich heel wat moeite gegeven, om het benodigde geld bijeen te krijgen, maar de zaak was nu in orde gekomen. En wel heel aardig ook. Al de eigenaars van Bello's kleintjes hadden er iets toe bijgedragen. De heer en mevrouw Stanger van „Welgelegen" hadden een flinke gift geschonken, die de meeste on-

kosten reeds goedmaakte; tante Klara, die ook met het plan bekend gemaakt was, zond een postwisseltje voor het goede doel en met blijdschap gaven de kinderen Ten Hagen allen iets uit hun spaarpot, terwijl de dokter en mevrouw het ontbrekende aanvulden.

Toen kwam er een dag, dat Jantje weggebracht moest worden en grootmoeder zelf zou dat doen. Ze had dien dag vrij kunnen krijgen en aan niemand anders wilde ze het toevertrouwen, om haar jongen te begeleiden. Bovendien, moest grootje ook niet met eigen oogen zien, waar Jan bleef en aan wie ze hem overgaf voor zulk een tijd?

Reeds den avond te voren had ze Jan's kleeren, waarvoor ze al weken gezorgd had om die netjes in orde te hebben, in een oud valies gepakt en het spoormandje was voorzien van een paar flinke boterhammen, een fleschje melk en een papieren zakje, dat stilletjes er bij gestopt was, zonder dat Jan het wist, omdat dit een verrassing voor hem moest blijven.

Grootje was al vroeg in de weer geweest 's morgens, om te zorgen, dat haar huisje netjes in orde zou zijn voor haar vertrek en om nog een oogje te laten gaan over de toebereidselen van den vorigen avond. Toen moest Jan gewasschen en in zijn Zondagsche kleeren gestoken worden. Dat vond hij wel prettig.

Maar dat hij van zijn Fik afscheid moest nemen, was een groot verdriet voor den kleinen jongen. De buurvrouw zou het hondje dien dag bij zich hebben en Jan zelf ging zijn kameraad naar Annetje en haar moeder brengen, om nog zoo lang mogelijk bij hem te zijn. Maar grootje had gezegd: „Gauw weerom komen, Janneman;” dus kon hij niet lang wegblijven. Hij streek Fik over zijn gladden rug, klopte hem nog eens liefkoozend op zijn kopje en zei Fikkie goedendag. Maar Fik begreep er niemendal van. Hij ging immers altijd met Jan mee, waarom danuook niet.

Jan had buurvrouw een hand gegeven en zei Annetje goedendag, die nog een zakje met suikertjes meegaf voor de reis; maar toen hij de deur uit wou gaan, slipte Fik stilletjes door de menschen heen naar buiten en stond daar zijn baasje al op te wachten.

Zóó ging het niet. Fik zou grootje en Jan nog naloopen, als hij niet vastgehouden werd.

Met vriendelijke woordjes en een beetje fopperij werd eindelijk het kleine dier gegrepen en aan Annetje gebracht, die hem in haar armen naar binnen droeg en toen de deur dicht deed. Jan keek nog eens om, maar er was niets meer van Fik te zien; alleen hoorde hij nog het blaffen van zijn hondje, dat hem treurig in de ooren klonk en zeker zou hij nog eens terug geloopt zijn, als niet juist

grootmoeders stem hem had toegeroepen, om voort te maken, daar het haast tijd was.

Grootje zette voor deze gelegenheid een kornetmuts op, die alleen dienst deed bij heel bijzondere gebeurtenissen; de mooie omslagdoek met gele en zwarte palmen werd omgeslagen en weldra stapten vrouw Zwaling en haar kleinzoon hand aan hand het steegje uit, de stad door naar het station.

Hoe bedroefd Jan ook geweest was over het afscheid van Fik, hier vergat hij spoedig zijn verdriet door al het nieuwe en ongewone, dat hij om zich heen zag. Er was zóóveel te zien; Jan werd er stil van.

De reis naar Zeist duurde een goed uur, maar de tijd ging gauw genoeg voorbij, doordat er telkens menschen den wagon verlieten en weer nieuwe reizigers binnenstapten.

Grootje vertelde aan ieder, die 't hooren wou, dat ze haar kleinen jongen ging wegbrengen, omdat de dokter hem eens naar de bosschen wou hebben. — En dan kwam het heele verhaal, hoe 't nog maar sinds kort was, dat haar jongen kon loopen; hoeveel zij toch aan dokter Ten Hagen verschuldigd was en dat zij dáárom zijn raad opvolgde, om Jan naar „Bethanië” te laten gaan, al hield ze anders niet van die ziekenhuizen.

„Maar, mensch,” zei een vrouwtje, die

alles met veel belangstelling had aangehoord, „Bethanië” zeg je? Maar dat is geen ziekenhuis! Daar weet ik alles van! — De kleine meid van mijn mans zuster is er ook naar toe geweest een paar jaar geleden, maar die had het er zóó naar der zin, en je kon haar omtrent niet meer, toen ze terugkwam, zóó als het er goed gedaan heeft. En plezierig dat ze 't er hebben! — Die kleine meid dan, — eerst was ze vanzelf blij, dat ze weer bij der moeder was; maar later was 't al maar zeuren, wanneer of ze nou weer naar „Bethanië” toe mocht. En 't is nóg altijd maar over de zuster en over de juffrouws daar en dat ze der wel weer naar toe wou. — Nu, — maak je dáár maar niet bezorgd over. Ze hebben 't er best!”

Intusschen had Jan zich den tijd gekort met uit het portierraampje te kijken. Dat was toch zoo aardig vond hij. Pas zag je een groep boomen, een boerderij of een troepje koeien in de wei, of, — flap — weg was alles weer en zag je al weer wat anders. En dan die lange palen daar langs den weg! 't Leek wel of ze op en neer dansten of dat ze hingen te bengelen aan die ijzeren draden hoog boven den grond.

Dan keek hij eens weer naar binnen naar al die menschen en gaf verlegen antwoord, als grootjes spraakzame buurvrouw hem iets vroeg. — Ook deed het zakje van Annetje

heerlijk dienst en daar Jan dit zelf in bewaring mocht houden, duurde het niet zoo heel lang, of het laatste suikertje was er uit verdwenen.

Toen de trein het station Zeist bereikt had en grootmoeder met Jan uitstapte, was plotseling alle aandacht weer gericht op het doel van de reis.

Ver behoefden ze niet te loopen, want reeds op het perron zagen ze aan den overkant den breeden vóórgevel van „Bethanië”, en het spelen en zingen der kinderen klonk hun al in de ooren. Die vroolijkheid nam grootmoeder een pak van 't hart! Als zij nu straks weer alleen vertrekken zou, dan behoefde zij zich haar Jan niet voor te stellen op een ziekenzaal, maar spelende tusschen al die vroolijke jongens en meisjes onder de groene boomen in de heerlijke, versterkende lucht.

De directrice was zoo vriendelijk, om grootje het geheele huis te laten zien, terwijl Jan meegenomen werd naar de kinderen, met wie hij nu als met broertjes en zusjes zou moeten samenwonen.

Grootmoeder Zwaling was er verbaasd over, hoe keurig en doelmatig het huis was ingericht. Met veel belangstelling bekeek zij de lange eetzaal, waar juist de glazen melk werden klaargezet, die de kinderen tusschen het ontbijt en 't vroege etensuur zoo dadelijk kwamen drinken. De zaal, die daarboven gelegen was en met groote glazen deuren toe-

gang gaf op het bordes, dat naar den tuin voerde, deed dienst bij regenachtig weer; dan speelden de kinderen binnenshuis en gedeeltelijk ook in een overdekte speelplaats in den tuin en allerlei speelgoed was er voorhanden om hen prettig bezig te houden, als het weer niet geschikt was, om buiten te zijn.

Mooie platen hingen er aan de muren; een orgel stond midden in tegen den wand, want er werd veel gezongen door de kinderen van „Bethanië”, vertelde de juffrouw, die grootje rondleidde. En deze zaal werd ook gebruikt des morgens, als de directrice een korte, eenvoudige godsdienstoefening hield met de kinderen en met allen, die voor hen zorgden in dit huis.

Grootmoeder knikte goedkeurend, toen zij dit hoorde. Het was heel goed, dat haar jongen eens wat meer zou hooren van den lieven Heer, Die met zooveel zorg ook over Jan en over grootje waakte, Die hen zoo liefhad en daarom ook eischte, dat zij Hem zouden liefhebben. Maar Jan wist zoo goed als niets van den Heer; hoe zou hij Hem dan kunnen liefhebben en gehoorzamen? — Grootmoeder was dankbaar, dat Jan nu hier zou hooren, wat zij verzuimd had om hem te vertellen, daar zij-zelve God en Zijn dienst zoolang vergeten had.

Wat zagen die slaapzaaltjes boven er vriendelijk en gezellig uit en hoe ruim en frisch

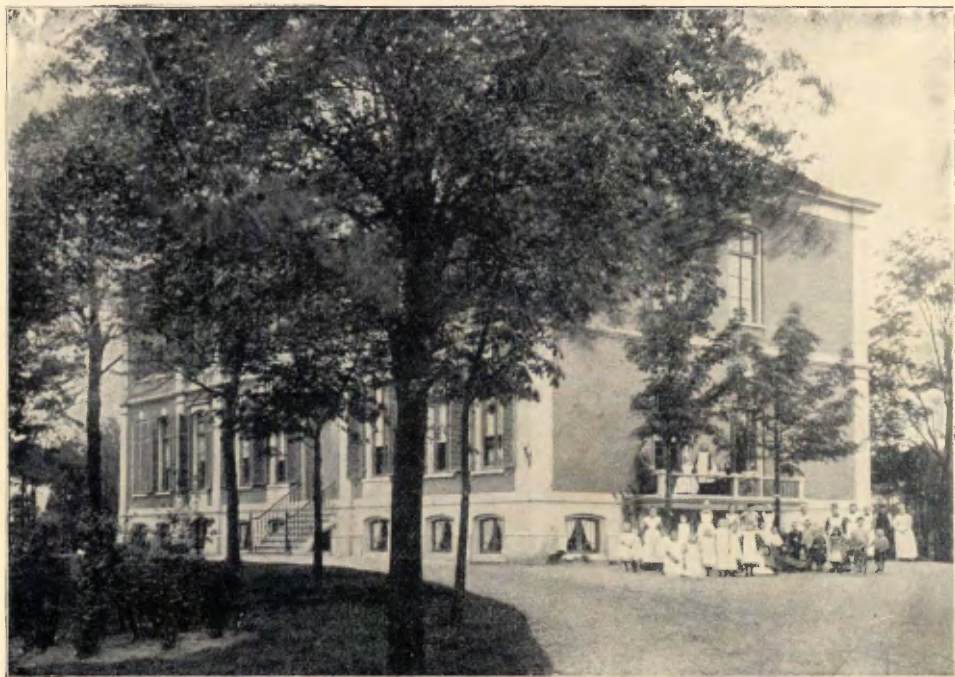
waren die gangen met groote openslaande ramen, waardoor de heerlijke dennengeur naar binnen stroomde. — Grootmoeder was opgetogen over alles wat zij zag en over de vriendelijkheid der menschen. En al nam dit niet weg, dat zij er tegenop zag, straks zonder haar jongen weer te moeten vertrekken, toch had zij, nu ze alles gezien had, de beste verwachtingen dat het Jan goed zou doen, een poosje hier te vertoeven.

Toen kwam het afscheid.

Jan klemde zich aan grootje vast en huilde dikke tranen; maar grootmoeder sprak hem moed in en verkropte eigen droefheid, om zich flink te houden voor Jan. Doch toen zij de voordeur achter zich hoorde toeslaan en de breede steenen trap afgang, om zich naar het station te begeven, toen was het zoo eenzaam in haar hart en gevoelde grootje zich zoo droevig en verlaten, dat de menschen, die nu met haar reisden, niet zulk een spraakzame reisgenoot aan haar hadden als de reizigers van dienzelfden morgen.

Weer in haar woonplaats aangekomen, sloeg vrouw Zwaling stil en haastig den weg in naar haar huisje. De kinderen uit de buurt keken haar verbaasd aan, omdat zij zoo mooi was op een gewonen dag en omdat Jan niet bij haar was. Maar zij ging hen voorbij zonder iets te zeggen.

Toen vrouw Zwaling den sleutel in de deur

.... en het spelen en zingen der kinderen klonk hun al in de ooren. blz. 54

stak om binnen te gaan, ging ook de deur van buurvrouws huisje open en sprong Fik met vroolijk geblaf tegen haar aan, om zijn blijdschap te kennen te geven. Maar hij ging niet mee naar binnen. 't Beestje keek rond, liep een eindje het steegje in, kwam weer terug, overal snuffelende en keek grootje toen vragend aan.

„Nee Fikkie, de jongen is er niet,” zei grootmoeder bedrukt; „de vrouw is maar alleenig. — Maar Jan komt terug,” liet ze er hoopvol op volgen, „en dan is-ie een flinke sterke jongen! — Kom maar, mijn beestje, mijn beste Fik van Jan, je zal 't goed bij me hebben hoor, en je baasje niet missen. — En als Jan weer terugkomt, dan krijg je een extra-kluisje van me, wacht maar!”

HOOFDSTUK VI.

Eén van Bello's viertal.

Het was het gezellige theeuurtje, het prettigste oogenblikje van den geheelen dag voor de kinderen Ten Hagen. Dan kwam papa altijd rustig een oogenblikje in de huiskamer zitten, dan praatten ze samen over alles en nog wat en dan was de dokter meer nog dan anders „hun papa.”

Mama zat bij de theetafel, Bert en Steven waren bezig geweest met hun schoolwerk, maar schoven nu boeken en schriften op zij en Liesje kwam met Broer juist uit den tuin naar binnen gestapt, omdat ze papa's stem binnen hoorden.

„Ik heb vanmorgen vrouw Zwaling bij me gehad, jongens,” vertelde de dokter. „Grootje had een brief uit Zeist gekregen en Jan maakt het zóó best.”

„Een brief, pa?” vroeg Bert lachend. „En Jan kan immers nog niet schrijven, — hoe kan dat nou?”

„Maar er zijn toch menschen, die over Jan kunnen schrijven,” wees de dokter zijn oudsten zoon terecht. „De directrice heeft grootje geschreven, dat Jan heel wel was en flink vooruit ging. Hij was lang zoo gauw niet moe, als toen hij er pas kwam en kon nu al aardige wandelingen mee maken. Is dat niet prettig?”

„Dat 's mooi, hè pa; wat zal Jan zelf blij zijn,” zei Steven hartelijk. „Eerst kon hij toch niemendal, weet u wel, toen we er voor den eersten keer kwamen met tante Klara.”

„En toen we Fik brachten,” voegde Bert er bij, „toen kon hij niet eens hebben, dat we Fik op zijn knieën legden.”

„Wat zal Fikkie het nu saai hebben,” merkte Liesje op. „Grootje zal wel nooit met hem spelen en ze is ook haast altijd uit.”

„Kom, zus,” zei mama, „ga jij eens even voor me naar de keuken en vraag of er nog wat kokend water is.”

Dadelijk stapte het kleine meisje met een heel gewichtig doen naar de keuken. Ze vond het altijd heerlijk, als mama haar zoo eens het een of ander opdroeg en gevoelde zich dan terdege mama's eenige dochter.

Het duurde niet lang, of ze kwam weer terug, — echter zonder iets te weten van kokend water, waarnaar ze zelfs niet gevraagd had. Dat was iets ongewoons voor Liesje. Maar er was ook iets heel bijzonders, dat was wel te zien aan haar verschrikt gezichtje.

„Papa,” zei ze, „de kleine Puk doet toch zoo raar! Jans zegt, hij lijkt wel ziek. Komt u eens kijken?”

„Wel,” gaf papa lachend ten antwoord, „een dokter heeft toch ook nooit rust. Halen ze 'm niet voor zieke menschen, dan voor een zieken hond.”

Maar toch draalde hij niet om mee te gaan.

Bert en Steven waren al vooruit gesnelde en toen de dokter daar het kleine dier op den grond zag liggen, toen lachte hij niet meer. Het was toch zoo'n akelig gezicht.

Het kleine lichaam wrong zich en kromp in elkander van hevige benauwdheid, terwijl de tong uit zijn bek hing en de oogen uit hun kassen puilden. Het arme dier kefte of jankte

niet, maar juist dat stille lijden maakte het nog droeviger om aan te zien.

De dokter bedacht zich niet lang, maar keerde naar zijn studeerkamer terug, om iets te halen, teneinde het arme beestje wat te verlichten. Maar het hielp niet veel. Soms bleef Puk even stil liggen, uitgeput en mat; doch het was maar voor een oogenblik en dan begonnen de stuiptrekkingen weer opnieuw.

Arme Bello stond haar zieke kind aan te zien en wist niet, wat te moeten doen. Ze liep eens om Puk heen, likte nu en dan zijn glanzende huid en jankte zacht en klagend.

De medicijnen schenen niet de minste uitwerking te hebben. Men vreesde, dat het diertje van 't een of ander gegeten had, waarvan hij zoo ziek was geworden; maar wát het geweest kon zijn, was niet na te gaan.

De kleinste kinderen werden nu naar bed gebracht, want het werd hun tijd.

„Moesje,” zei kleine broer onder het uitkleeden, „ik zal aan den lieven Heer vragen, of Puk weer beter mag worden. De Heer houdt toch ook van hondjes, nietwaar, mama?”

„Zeker, vent, de Heere God heeft al Zijn schepselen lief en waakt over hen. Maar als Puk nu eens bleef leven, maar de eene of andere akelige ziekte zou houden, dan was het toch maar beter, dat hij dood ging, vind je niet?”

„Als de jongens straks naar bed gaan, moeder, mogen ze dan nog eens even komen zeggen, of Puk al wat beter is?” vroeg Liesje. „Ik wou het zoo graag weten en ik zal toch nog niet kunnen slapen.”

„Ja, als je wakker bent, dan zal Bert het nog even komen zeggen, hoor.”

Het duurde lang dezen avond, vóór de groote jongens hun schoolwerk af hadden. De arme kleine Puk stond hun telkens voor den geest en gedurig braken ze hun lessen even af, om te zien of het nog niet wat beter werd met hem. Maar steeds kwamen ze weer teleurgesteld terug en de dokter meende, dat het diertje den nacht wel niet meer zou door komen.

Het was dus niet veel goeds, dat Bert en Steven aan Liesje en broer te vertellen hadden, toen het ook hun tijd werd, om naar boven te gaan. Doch de kinderen sliepen allebei.

Kleine broer was heelemaal van zijn kussen afgegleden en de dekens lagen opgerold achter hem. Die broer was toch zoo'n woelwater! Maar hij sliep zóó vast, dat hij er niets van merkte, hoe Steven hem omhoog sjarde en het dek weer terecht lei.

Liesje lag op haar rug, het vriendelijke gezichtje naar voren gekeerd, en op de blozende wangen waren de sporen te zien van tranen, die ze zeker om haar kleine hondje geschreid had.

Den volgenden morgen, toen het nog heel vroeg was, werd Steven wakker. „Ben ik geroepen?” dacht hij en wreef zijn oogen eens uit. Toen schoot het hem plotseling door het hoofd, dat er iets bijzonders was, iets akeligs, en daarna herinnerde hij zich, wát het was. — Puk was zoo ziek.

Vlug wipte Steven zijn bed uit en ging stilletjes -- om niemand wakker te maken -- naar beneden, om te zien hoe 't was. Maar wat schrok hij! Puk was er niet. — Bello was alleen en wakker geworden van het ongewone bezoek, sloeg de oude hond even aan, maar keek zoo droevig om zich heen en zag toen Steven aan op een manier, dat deze er alles van begreep. Hij streefde even zijn oude kameraad, maar zei geen woord.

Terugkeerende naar zijn bed, hoorde hij uit de slaapkamer naast de zijne mama's stem. „Wie is daar? — Ben jij 't, Bert?”

„Ik ben het, moeder,” en Steven ging even naar binnen. „Is Puk . . . .?” Verder kwam hij niet en de tranen sprongen hem in de oogen.

Mevrouw Ten Hagen streek bedarend over de steile blonde haren van haar jongen. „We gingen nog eens kijken, vóór moeder naar bed zou gaan, maar toen was hij nog veel meer benauwd dan in 't begin. Papa heeft hem toen in zijn mand meegenomen naar de studeer-

kamer, om bij het arme dier te kunnen zijn, want pa moest nog wat werken. Maar nog vóór pa klaar was, stierf Puk al, en pa zegt, het is maar gelukkig, want hij zou toch niet weer beter zijn geworden. — Arme Puk.”

„Waar is-ie nou, moeder?” vroeg Steven ten laatste, steeds fluisterende om papa niet in zijn slaap te storen.

„In de schuur, vent. — Papa heeft hem daar zelf heen gebracht. — Maar ga nu weer naar je bed, het is nog veel te vroeg, om op te staan. Zal je nu nog wat gaan slapen? Het is pas vier uur.”

Droevig gestemd droop Steven af, maar van slapen kwam er voorloopig niet veel. — Wat zou er nu met Puk gebeuren? Waar zou hij nu blijven? — Daar lag Steven over te denken en hij kon er maar niet in berusten, dat die mooie, lieve Puk, van wien ze allen zooveel gehouden hadden, nu in 't water geworpen zou worden, achter in de gracht, of dat de vuilnisman hem mee zou nemen in zijn vieze kar. Dat nog veel minder! Maar wat dan? — Hij wist het al. Hij zou aan pa en ma vragen, of ze Puk achter in den tuin mochten begraven. Daar bij den muur, waar die groote jasmijn stond. Dat zou wel mogen, dacht Steven, want zoo behoorde het toch ook. Puk was toch hun huisgenoot, hun speelmakker geweest.

Toen 's morgens de andere kinderen het

geval hoorden, was de droefheid groot. Liesje was niet tot bedaren te brengen en verweet zich, dat ze niet eens wakker was gebleven, maar rustig had liggen slapen, toen haar Puk het zoo benauwd had en stierf.

„Maar, kindje, dat zou toch niets geholpen hebben, al was je wakker geweest,” troostte mama. „Pa kon er immers ook niets aan doen.”

„Nee maar dan was ik er toch geweest,” bracht Liesje snikkend uit.

„Puk was altijd zoo blij, als ik bij 'm kwam,”

Pa en ma vonden het voorstel van Steven heel goed en terstond na het ontbijt — het was vakantie — begonnen de beide oudste jongens een kuil te graven in de zwarte aarde, achter in den tuin.

Spitten en graven was altijd hun lust en vaak hadden ze de grootste pret gehad, als ze daar mee bezig waren. Nu waren ze zoo vroolijk niet, maar werkten met bedrukte gezichten zwijgend voort.

„Zou 't zóó diep genoeg zijn?” vroeg Steven met gedempte stem. „Nog niet,” meende Bert; „pa heeft gezegd, goed diep.”

„Ziezoo,” zei hij even later, nadat beiden nog wat hadden doorgewerkt, „nou zal 't wel genoeg zijn. Kom nu maar.”

Mama had beloofd, eens op den zolder te zien, of er niet een klein kistje was, waar Puk in gelegd kon worden. Zij was reeds in de

... begonnen de beide oudste jongens een kuil te graven. blz. 64

schuur en nu werd het kleine lichaam zorgvuldig in een grooten doek gewikkeld en in het kistje gelegd, dat juist goed van grootte bleek te zijn.

Bert nam de lichte vracht op en droeg die naar het grafje achter den tuin; Steven volgde, met zijn schop in de hand, de oogen strak op den grond gevestigd, en Liesje kwam met broer achteraan. Bij de bestemde plaats gekomen, liet Bert zich op één knie vallen en bukte voorzichtig, om het kistje in den kuil te plaatsen. Toen namen de jongens weer de schop ter hand en vulden met de uitgegraven aarde de ruimte aan.

Liesje had met groote oogen toegekeken, door het ongewone een oogenblik afgeleid van de oorzaak, waarom dit alles gedaan werd. Maar toen het grafje weer dichtgemaakt was en zij met elkander naar huis terugkeerden, kleine Puk alleen, daar onder de aarde achterlatende, toen voelde zij het gemis van haar lieven hond opnieuw met alle kracht en barstte in hevig snikken uit.

Steven sloeg beschermend zijn arm om zus haar schouder en troonde haar zachtjes mee naar huis, naar moeder. Die kon Liesje beter troosten, meende Steven, dan hij dit kon, en dat was ook zoo.

Toen de kinderen binnen kwamen, had mama reeds vlug al haar huishoudelijke zaken bezorgd en stelde nu voor, om te zamen een wandeling te gaan maken. Dat gaf wat aflei-

ding en zoo werd de morgen, die zoo droevig begonnen was, toch nog een prettige morgen, al werd, ook onder het wandelen en het heerlijke vertellen van moeder, de kleine verloren speelmakker niet geheel vergeten.

HOOFDSTUK VII.

Waar Fik bleef.

„En zij brachten kinderkens tot Hem, opdat
„Hij ze aanraken zou; en de discipelen be-
„strafden degenen, die ze tot Hem brachten.

„Maar Jezus, dat ziende, nam het zeer
„kwalijk en zeide tot hen: Laat de kinderkens
„tot Mij komen en verhindert ze niet, want
„derzulken is het koninkrijk Gods.

„Voorwaar zeg ik u: Zoo wie het konink-
„rijk Gods niet ontvangt, gelijk een kindeken,
„die zal in hetzelfde geenszins ingaan.

„En Hij omving ze met Zijne armen en de
handen op hen gelegd hebbende, zegende
„Hij dezelve.”

Dit was het, wat de directrice van „Betha-
nië” gelezen had den laatsten morgen, dat
Jan Zwaling in zijn tijdelijk tehuis vertoefde.

De kinderen, en allen die voor hen zorgden,

zaten rondom de lange tafel in het midden der zaal of op de banken, die langs de muren stonden, en luisterden eerbiedig naar de woorden van den Heiland, toen Hij zegenend de handen over de kinderen uitstreckte.

De groote Bijbel werd gesloten en terwijl zij langzaam haar oogen langs al die opgeheven kindergezichtjes liet gaan, begon de directrice nog een kort maar ernstig woordje te spreken. Vooral de veertien kinderen, die dezen dag zouden vertrekken, werden met nadruk er op gewezen, dat Jezus, de Vriend van kinderen, de Heiland der wereld, de Verlosser van zondaren, groot en klein, dat Hij altijd en overal wil zijn met een ieder van ons, waar wij ons ook bevinden.

„Ik denk niet,” zeide zij, „dat je zoo heel gauw „Bethanië” zult vergeten; je zult nog wel vaak terug denken aan de vriendjes, met wie je hier speelde, en aan allen, die voor je gezorgd hebben, terwijl je hier waart. En als je straks weer thuis bent en je zingt nog eens: „Bethanië, vaarwel”, dan denkt je zeker nog weer aan de gelukkige dagen, en weken, die je hier hebt doorgebracht. Maar *dit* hoop ik, dat je niet vergeten zult, je heele leven niet, wat we 's morgens hier met elkander hebben gelezen, van Wien je hier is verteld en tot Wien we hebben gebeden. — Vergeet het

nooit, dat we een Vader in den hemel hebben, die al Zijn kinderen liefheeft en die voor hen zorgt en over hen waakt. Hij heeft ons Zijn Zoon gegeven, om ons vergiffenis te kunnen schenken voor al onze zonden en die Zaligmaker, die zelf een kind is geweest, die wil ook zoo gaarne kinderen brengen tot den Vader en hen helpen, om Gods geboden te doen. Hij heeft alles voor ons gedaan, Hij gaf Zichzelf tot in den dood; zouden wij dan niet uit dankbaarheid en omdat wij Hem liefhebben, ook doen, wat Hij van ons verlangt?

Laten we nu nog eens zingen:

„Ik wensch te zijn als Jezus.”

Frisch en helder klonken de kinderstemmetjes door de zaal, begeleid door de tonen van het kleine orgel en meer dan één der kleinen zong deze woorden met een oprecht verlangen in het hart, om naar Gods stem te hooren en te doen, wat Hij verlangde.

Een van deze was Jan Zwaling, het arme hulpbehoevende kind, dat altijd in grootmoeders kamertje op stoelen lag, maar nu een vroolijke, gezonde jongen, die naar lichaam en geest een ander kind geworden was, tijdens zijn verblijf in „Bethanië”.

Vreemd had hij eerst opgezien, toen hij hoorde, dat er nog iemand anders was, die

hem liefhad, dan grootje. Hij begreep er niets van, dat, ook al was hij heel alleen, er toch iemand was, die hem zag, die hem hoorde, ja, dat Jan zelfs mocht spreken tot dien Heer in den hemel. Maar gewend, om veel met zijn gedachten alleen te zijn in den tijd, toen hij altijd stil moest liggen, zonder gezelschap en zonder bezigheid, had Jan nu ook al deze nieuwe indrukken in zich opgenomen en verwerkt, en zooals hij vroeger dikwijls in zichzelf had gepraat, zoo begon hij nu alles met den Heer te bespreken en te overleggen. Die onbekende God werd hem spoedig zijn beste Vriend, met Wien hij dagelijks verkeerde.

De andere kinderen begrepen hem niet altijd, als Jan sprak over den lieven Heer, Wien hij alles vroeg en vertelde, — zooals zij spraken van de directrice of van de andere juffrouwen.

Maar Jan's hartje had het Woord des Heeren opgenomen als de toebereide aarde het kostelijk zaad en de plant was voorspoedig opgegroeid en droeg heerlijk vrucht.

Nu was het de laatste morgen, dat hij hier was. Om halfelf zou hij weer op den trein gaan, die hem bij grootje en bij Fik moest brengen.

Jan werd niet gehaald, maar zou de reis meemaken met twee kinderen, wier vader zou komen om hen mee naar huis te nemen en die zijn woonplaats nog voorbij moesten.

Vóórdat hij er aan dacht, was de plaats van bestemming al bereikt.

Daar stond grootje al aan het station te wachten en zoo gauw het portier open kwam, tilde zij haar jongen uit den wagen, zooals zij altijd gewoon was geweest, hem te helpen. Maar Jan was nu een flinke, gezonde jongen, die wat dapper naast grootmoeder voortstapte. — En Fik was er ook! Wat herkende hij zijn baasje gauw en wat sprong hij vroolijk blaffend om grootje en Jan heen!

Het was niet te zeggen, wie het meest verheugd was, dat ze allen weer bij elkaar waren, grootje, of Jan, of Fikkie, maar zeker toonde de laatste dit het duidelijkst. Hij sprong dan tegen Jan op en dan weer tegen grootmoeder, holde nu eens een eind vooruit, om dan weer plotseling om te keeren en terug te rennen. Van dolle vreugde buitelde hij soms over zijn eigen beenen en kwam dan hijgend en buiten adem bij Jan terug, om hetzelfde spel weer van voren af aan te beginnen.

In het steegje stonden verscheiden kinderen hun oude buurtje op te wachten en keken met groote belangstelling naar grootje en Jan, die met verheugde gezichten hun weg naar huis vervolgden.

Annetje en haar moeder kwamen al heel gauw den teruggekeerde even goedendag zegen en buurvrouw sloeg van verbazing de han-

den ineen, toen ze zag, hoe Jan gegroeid was en hoe gezond hij er uit zag.

„Wat zeg je er wel van,” vroeg grootmoeder triomfantelijk. „Ziet-ie er niet kostelijk uit? — Wat is 't een jongen geworden, hè?”

„Wel, wel,” gaf buurvrouw met volle overtuiging ten antwoord, „je zou niet zeggen, dat het dezelfde jongen is! Hij ziet er uit als melk en bloed en groot dat-ie geworden is, van belang. Wat zal de dokter wijs met 'm zijn!”

„Ja, Jan,” zei grootmoeder, „we gaan vanavond nog naar den dokter; die moet ook zien, hoe het je goed heeft gedaan. Maar nou zal ik eerst gauw m'n eten klaar maken. We hebben aardappels met gebakken botjes vandaag, omdat jij der weer bent, mijn jongen. En dan krijgt Fik ook wat, dat heb ik hem beloofd.”

Denzelfden avond begon grootje zich weer klaar te maken tot uitgaan, nu om met haar kleinzoon een bezoek bij den dokter af te leggen.

Ze kon niet wachten tot den volgenden morgen, tot het spreekuur, en de goede dokter zou 't haar wel niet kwalijk nemen, dacht ze, want dit was een bijzonder geval. En niet alleen de dokter, maar ook mevrouw en de kinderen zouden haar Jan wel eens willen zien, meende vrouw Zwaling.

— Toch was het niet enkel trotsche vreugde, waarom grootje zich zoo haastte, dokter Ten Hagen op te zoeken; ze verlangde ook, om

hem haar innigen dank te brengen voor de hulp, die ze van hem hadden ontvangen en voor zijne toewijding, die zoo heerlijk beloond was geworden. Want had zij het naast God niet aan hem te danken, dat Jan nu zoo vroolijk en vlug naast haar liep en dat hij nu naar school zou kunnen gaan en kon leeren, om later voor zichzelf te zorgen?

Onderweg zei grootje: „Ik wou toch, dat we dien goeden dokter eens konden toonen, hoe dankbaar we zijn. Maar hoe? — We zijn maar arme menschen, en ik zou niet weten, waarmee we hem een plezier konden doen. — Maar ik zou er wel wat voor over hebben, dat zou ik!”

„Een zak met koekjes, grootmoe,” stelde Jan voor, „daar houden groote menschen toch ook van.”

„Neen jongen, ben je mal! — Ik zou niet met koekjes durven aankomen! — Foei, ik zou bang zijn die beste menschen te affronteeren! — Nee, ik zal er nog wel eens over denken, maar geen lekkers of zoo, dat niet.”

Hier was het huis van dokter Ten Hagen bereikt en dus werd het gesprek afgebroken.

„Daar is vrouw Zwaling met haar kleinen jongen, mevrouw,” kwam Jans zeggen, terwijl mevrouw Ten Hagen met haar beide oudste jongens in de huiskamer zat. „Ze vraagt om

den dokter te spreken, zal ik het mijnheer maar zeggen?"

„Neen, Jans, laat ze maar hier komen," was het antwoord, „en jij, Bert, ga het even aan papa zeggen, dat Jan Zwaling er is."

„Wel, vrouw Zwaling, kom je ons den kleinen reiziger eens laten zien? Dat is goed van je!" zoo werden grootje en Jan begroet door de vriendelijke doktersvrouw, die met groote voldoening zag, dat het verblijf in „Bethanië" Jan uitstekend was ten goede gekomen.

Grootje was uitbundig in haar lof over deze inrichting en toen even later de heer des huizes binnen kwam, herhaalde zij nog eens, hoe dankbaar zij toch was voor alles, wat zij en haar jongen aan dokter Ten Hagen verplicht waren en deze liet haar de voldoening, het hart eens uit te spreken, al moest hij voor zichzelf dien dank en lof afwijzen, daar hij er Gods werk in zag, Die hem slechts als middel had gebruikt.

Bert en Steven namen onderwijl den tijd te baat, om Jan naar alles te vragen en hem hun eigen wederwaardigheden te verhalen. Later vertelden zij aan hun moeder, dat Jan nu lang niet meer zoo verlegen was, als vroeger.

„Wat zijn het toch vriendelijke menschen daar, hè Jan," zei grootje, terwijl ze weer huiswaarts gingen. „En de kinderen zijn al

net als de ouders; ze praten met je, net of je van huns gelijken bent.”

„Och, grootje, hun kleine hond is dood gegaan, is dat niet jammer? — Opeens is hij ziek geworden en 's avonds was-ie al dood, vertelde Steven. — Nu hebben ze Bello nog wel, maar 't is toch erg jammer van Puk!”

Jan bleef in ernstig nadenken naast grootje voortgaan. Hij stelde zich voor, hoe vreeslijk het zou zijn, als zijn Fikkie eens dood was gegaan, zijn lieve Fik, die net zoo was als het kleine hondje van Bert en Steven was geweest. Wat zouden de kinderen Ten Hagen die kleine Puk missen!

Opeens kreeg grootje een forschen ruk aan haar arm en luid en opgewonden begon Jan:

„O, grootje, nu weet ik het al; als we Fik eens gaven. Dáár zouden ze toch wel blij mee zijn, want Fik is net als Puk en ie-is zoo lief.”

Bij deze laatste opmerking was Jan's geestdrift een weinig gezakt; juist omdat Fik zoo lief was, zou het voor hemzelf een groot gemis zijn, zijn hondje af te staan. — Grootje dacht er ook zoo over.

„Maar Jan, je hondje? — Zou je dat wel willen missen? Je houdt zooveel van hem.”

„Ja, grootje, maar ik wou óók wel graag wat geven en ze zullen zeker heel blij zijn, als ze weer een jong hondje hebben. En

misschien mag ik Fik nog wel eens komen zien," voegde hij er hoopvol aan toe.

Grootmoeder vond in haar hart het offer voor Jan wel wat groot. Fik was alles wat hij had en de kinderen van den dokter hadden Bello toch nog en speelgoed, zooveel ze maar begeerden. Bovendien waren zij met hun vieren en Jan was maar alleen. Toch wilde grootje haar jongen niet beletten, om te doen, wat hij meende dat goed was. Zij maakte dus geen tegenwerpingen, maar streelde liefdevol Jan's hand, die op haar arm rustte.

Thuisgekomen werd Jan weer even blij en luidruchtig door Fik begroet, als toen hij dezen middag uit den trein stapte. — Het was toch wel heerlijk, zoo'n hondje te hebben en Fik hield ook heel veel van zijn baas, dat kon je wel zien.

„Grootmoe, vanavond wil ik Fik nog wel houden. Alleen maar vanavond. — Brengt u 'm morgen dan weg? Ik wil liever niet mee, want dan loopt-ie misschien weer mee terug, net als toen ik hem bij Annetje wou brengen, toen ik naar Zeist ging, weet u wel?”

„Morgen moet ik wasschen, dan kan ik hem niet meenemen. Maar morgen-avond als ik thuis kom, dan zal ik het wel doen. Is dat goed? Dan kan je morgen nog met Fikkie spelen.”

Zóó was nu de afspraak en dien dag, den laatsten dat Fik zijn eigendom was, kon Jan

toch zooveel plezier niet maken met zijn hondje, als hij zich had voorgesteld, want hij moest er maar steeds aan denken, dat het nu voor 't laatst was, dat ze samen speelden.

Toch veranderde Jan niet van besluit. Hij had, gelijk hij zich den laatsten tijd gewend had, deze zaak ook met den Heer besproken en hij geloofde stellig, dat de lieve Heer het goed vond, wat hij wilde doen. Daarom aarzelde Jan niet en toen grootje tegen den avond thuis kwam en na een poosje rustens zich klaar ging maken, om zijn opdracht te gaan vervullen, toen gaf hij na een kort maar teeder afscheid zijn lieven Fik aan grootje mee en sloot de deur achter haar toe.

Hoe stil was het toen hij alleen was achtergebleven! Anders praatte hij wat met Fik en ook al zei hij niets, dan toch hoorde hij zijn hondje heen en weer loopen aan het tikken der stompe nageltjes op den houten vloer.

Maar nu was er geen enkel geluid te vernemen dan het zware tik-tak der oude Friesche hangklok aan den muur, en het was of daar-door de stilte nog te meer drukte.

Wat zou Jan gaan doen? — Aan spelen had hij geen lust. — Hij zou maar wachten, tot grootje weer terug kwam en dan gauw naar bed gaan.

Voordat Jan naar Zeist ging, had hij Fik geleerd, een pootje te geven en dat was dan

altijd 's avonds zijn „wel-te-rusten” voor Jan en grootje. Maar vanavond zou hij geen pootje van Fik hebben!

„Mijn Fikkie” zei Jan hardop; maar hij schrok er van, want de stilte, die hierna volgde, deed hem nog te meer gevoelen, hoe eenzaam hij was.

Nu zou grootje zeker wel al bij den dokter zijn, dacht Jan. Misschien namen de kinderen Fik al mee en brachten hem bij Bello. „'t Is toch maar goed, dat ik niet meegegaan ben,” zei Jan zachtjes voor zich heen, „want anders...” Hij vulde den zin niet aan, maar bleef voor zich uit staren, in gepeins verzonken. Zacht begon hij te neuriën, zonder te weten wat hij zong; maar de klanken, die hij uitbracht, deden hem terug denken aan den vorigen dag, toen hij met de andere kinderen op „Bethanië” gezongen had. Ja, dat was het:

„Ik wensch te zijn als Jezus,
In 't goeddoen nooit vertraagd,
Dat men van mij kon zeggen:
Hij doet, wat God behaagt.”

Ja, dat wilde Jan doen, wat God behaagt, doen, wat God goed vindt.

Nu was Jan niet zoo treurig meer. — Hij begon al vast een en ander in de kamer op te ruimen en zette de beddedeuren open, want grootje zou wel zoo dadelijk thuiskomen en

dan moest Jan gauw naar bed, want het was al over zijn tijd.

Daar hoorde hij een stap langs het raam komen en stil houden voor de deur; dat zou grootje zijn zeker.

Tegelijk werd de klink van buiten en van binnen opgelicht en „Waf-waf, waf-waf” was het eerste, wat Jan hoorde.

„Wat is dat nu?” vroegen zijn oogen, die van grootmoeder naar Fik gingen en toen weer naar grootje. Maar zijn mond, die van verbazing open ging, uitte geen woord.

„Daar is Fik weer!” riep grootmoeder zegevierend, „en je mag 'm houen, mijn jongen! — 't Was net zoo goed, of dat je 'em gegeven had, zei mevrouw, maar Fik was voor jou en je was een beste jongen!”

In overmaat van vreugde wierp Jan zich in grootje's armen, die nog nooit haar jongen zóó lief en zóó goed gevonden had als nu.

Fik sprong luid blaffend om grootmoeder en Jan heen en hoewel hij de oorzaak er van niet begreep, deelde hij volop in de algemeene blijdschap. Toen Jan zich ten laatste ging uitkleeden, om naar bed te gaan, ging Fik al opzitten en begon pootjes te geven; maar in plaats van een poot nam Jan het heele diertje in zijn armen, drukte het kopje tegen zich aan en fluisterde, innig gelukkig: „Je bent mijn Fik, mijn eigen Fikkie!”